

Sedmični razvoj sudske prakse
3. – 7. januar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 5. stav 1 f)</p>	<p>De Sousa v. Portugal (odluka), br. 28/17</p> <p>7. decembar 2021. (pisani otpravak 6. januar 2022.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Evropski nalog za hapšenje.</p> <p>Podnositeljica predstavke je osuđena u odsustvu u Italiji. Italijanske vlasti su izdale evropski nalog za njeno hapšenje (EAW) i prijavili ga u šengenski informacijski sistem. Uhapšena je u Portugalu. Nakon što su portugalske vlasti utvrdile da je Evropski nalog za hapšenje izvršan, podnositeljica predstavke je zadržana u pritvoru devet dana kako bi se osigurala predaja italijanskim vlastima. Ona se žalila na osnovu člana 5. na njen pritvor u Portugalu.</p> <p>- Vidi primjenjivost stava 1 f) člana 5 u ovom specifičnom kontekstu (paragrafi 69 i 79).</p> <p>- Uticaj greške od strane portugalskih vlasti, pojam dužne pažnje i primjena principa ekvivalentne zaštite u pravu EU, u kontekstu predaje osobe prema evropskom nalogu za hapšenje (paragrafi 80 do 85).</p> <p>- Vidi i pregled relevantne sudske prakse (paragrafi 70 do 75).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Članovi 8.,9.,10. sami i u vezi sa članom 14.</p> <p>Član 35.</p>	<p>Lee v. the United Kingdom (odluka), br. 18860/19</p> <p>7. decembar 2021. (pisani otpravak 6. januar 2022.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>(Ne)diskriminacija u pristupu robi i uslugama.</p> <p>Aplikant je povezan s nevladinom organizacijom koja podržava LGBT zajednicu u Sjevernoj Irskoj. Naručio je tortu za događaj gej aktivista koji se održavao nedugo nakon što je Skupština Sjeverne Irske po treći put odbacila legalizaciju istospolnih brakova. Na torti je trebalo da piše "Podrži gej brak" i logo NVO. Pekara je izjavila da neće ispuniti narudžbu jer su "hrišćansko poduzeće": izvinila se i vratila mu novac. Aplikant je protiv pekare i njenih vlasnika podnio tužbu zbog kršenja zakonske dužnosti u vezi sa obezbjeđenjem robe, objekata i usluga tvrdeći da je diskriminisan. Pekara se pozvala na prava iz Konvencije. Vrhovni sud je odbio aplikantov zahtjev i utvrdio da aplikant nije tretiran drugačije zbog njegove stvarne ili navodne seksualne orijentacije, već da je odbijanje da se dostavi kolač nastalo zbog vjerskih uvjerenja optuženih protiv homoseksualnih brakova. Pred Sudom se aplikant pozvao na članove 8., 9. i 10. same i zajedno sa članom 14.</p> <p>- Član 35. stav 1 (načelo iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova: paragrafi 68 do 78). Aplikant se nije izričito pozvao na svoja prava iz Konvencije tokom domaćeg postupka, već je svoju tvrdnju formulisao pozivajući se na odredbe domaćeg zakona koje štite potrošače samo od diskriminacije u pristupu robi i uslugama. „U slučaju kao što je ovaj, u kojem se aplikant žali da domaći sudovi nisu uspjeli pravilno izbalansirati</p>

		<p>njegova prava iz Konvencije u odnosu na prava drugog lica, koji se izričito pozivao na svoja prava iz Konvencije tokom domaćeg postupka, očigledno je da se i aplikant pred domaćim sudovima trebao također izričito pozvati na prava iz Konvencije, čak i ako je navodno kršenje konvencijskog prava bilo uslovljeno ishodom procjene domaćih sudova“ (paragraf 77).</p> <p>- Vidi također upućivanje na Vrhovni sud Sjedinjenih američkih država: paragraf 75, i na supsidijarni karakter mehanizma Konvencije: paragraf 78.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
--	--	--

Sedmični razvoj sudske prakse
10. - 14. januar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Tabak v. Croatia, br. 24315/13</p> <p>13. januar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nepriistrasnost vještaka.</p> <p>Nakon saobraćajne nesreće u kojoj je aplikant zadobio povredu koljena, podnio je građansku tužbu protiv osiguravajućeg društva, tražeći odštetu. Prvostepeni sud je svoju presudu zasnovao na izvještaju vještaka čija je neutralnost mogla biti, ili se barem činiti, podložna sumnji, te se aplikant žalio na te okolnosti.</p> <p>- Medicinski izvještaji vještaka: Vidi paragrafe 60-66, sudsku praksu o nepristrasnosti stručnjaka (uporediti vezano za Vrhovni sud u predmetu Sara Lind Eggertsdóttir v. Iceland). Nivo pažnje koji se može očekivati od strane u postupku u pogledu provjere nepristrasnosti vještaka: informacije o vezi vještaka sa tuženom kompanijom bile su javno dostupne i aplikant koji je bio pravno zastupan nije ukazivao na nedostatak neutralnosti tokom postupka.</p> <p>Postupak pred prvostepenim sudom: vidi paragrafe 69-82, a posebno paragraf 79. Za primjer situacije koja se uglavnom i „objektivno pripisuje“ aplikantu vidite, <i>mutatis mutandis</i>, Zubac v. Croatia.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Ekimdzhev and Others v. Bulgaria, br. 70078/12</p> <p>11. januar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravna zaštita od proizvoljnosti i zloupotrebe sistema tajnog nadzora, zadržavanja i pristupa komunikacijskim podacima.</p> <p>Aplikanti su dva advokata i dvije sa njima povezane nevladine organizacije. Tvrdili su da ih priroda njihovih aktivnosti dovodi u opasnost i od tajnog nadzora i od toga da vlasti imaju pristup njihovim komunikacijskim podacima u okviru trenutnog nacionalnog režima tajnog nadzora, zadržavanja i pristupa komunikacijskim podacima.</p> <p>- Član 35. stav 2 tačka b) Konvencije: Žalba nije “suštinski ista” kao ona koja je razmotrena u Asocijaciji za evropske integracije i ljudska prava i u predmetu Ekimdzhev v. Bulgaria, br. 62540/00 od 28. juna 2007., u vezi sa sistemom tajnog nadzora u Bugarskoj kakav je bio sredinom 2007. (paragraf 253) i u kontekstu tekućeg nadzora Komiteta ministara nad presudom iz 2007. godine, nadležnost Suda prema članu 46.</p> <p>- Status žrtve aplikanta i postojanje „uplitanja“ zbog samog postojanja domaćih zakona koji dozvoljavaju tajni nadzor: paragrafi 262-277.</p>

		<p>- Sinteza principa sudske prakse: paragrafi 291-293 i procjena da li trenutni bugarski zakon ispunjava zahtjeve „kvaliteta zakona“ iz člana 8.: vidjeti paragrafe 296-421 uključujući paragrafe 394-395 režim koji omogućava opće zadržavanje komunikacijskih podataka od strane pružatelja komunikacijskih usluga i njihov pristup od strane vlasti u pojedinačnim slučajevima (uporedi sa masovnim presretanjem).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije u vezi sa sistemom tajnog nadzora, te sistema zadržavanja i naknadnog pristupa komunikacijskim podacima u Bugarskoj.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Freitas Rangel v. Portugal, br. 78873/13</p> <p>11. januar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja. Zaštita ugleda pravnog lica.</p> <p>Aplikant je novinar kojeg je politička stranka pozvala da govori pred Parlamentarnom komisijom za etiku, društvo i kulturu. Predmet se odnosio na njegovu osudu za izjave koje je dao o profesionalnim udruženjima sudija i javnih tužilaca. Njegovi komentari su se ticali neprimjerenog uticaja pravosuđa kao cjeline u politici i medijima.</p> <p>- Pitanje o legitimnom cilju, da li pravno lice može da uživa pravo na ugled: vidjeti paragraf 48.</p> <p>- Neophodnost miješanja kada je u pitanju zaštita ugleda pravnog lica koje nema istu snagu kao zaštita ugleda ili prava pojedinaca: paragrafi 53 i 58. Vidi također i „povećan nivo zaštite“ koje treba omogućiti za izjave koje je novinar dao kao pozvani stručnjak izlažući svoje stavove pred parlamentarnom komisijom koja se bavi pitanjem slobode izražavanja (paragraf 59), kao i važnost konteksta (paragraf 58: stavovi izneseni pred parlamentarnom komisijom).</p> <p>- Vidi takođe legitimni interes nasljednika da podnese zahtev pred Sudom nakon smrti aplikanta u toku postupka, paragraf 38 (Malhous v. the Czech Republic (odluka)).</p> <p>Utvrđena je povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Corneschi v. Romania, br. 21609/16</p> <p>11. januar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Odlučivanje na osnovu povjerljivih dokumenata i podataka koji nisu bili dostupni aplikantu i njegovom branitelju.</p> <p>Aplikant, koji je bio službenik obavještajne službe Rumunije, žalio se na ukidanje njegove sigurnosne dozvole nakon krivičnog postupka protiv njega za razna nenasilna krivična djela, za koja na kraju nije osuđen, kao i na odluku o razrješenju iz službe.</p> <p>Konkretno, u postupku je odlučeno na osnovu povjerljivih dokumenata i podataka koji nisu bili dostupni ni njemu, ni njegovom advokatu iz razloga zaštite nacionalne sigurnosti, a razlozi za korištenje takvih</p>

		<p>dokaza prilikom donošenja odluke nikada mu nisu otkriveni. Sudovi su odbili zahtjev aplikanta da se skinu tajnost sa odlučujućih dokaza.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjena relevantnih principa razvijenih u predmetu Regner v. the Czech Republic [Veliko vijeće] i ispitivanje da li su ograničenja na principe kontradiktornosti i jednakosti stranaka bila u dovoljnoj mjeri uravnotežena drugim zaštitnim mjerama (paragrafi 86-113). - Pojam efektivnog odricanja za svrhe Konvencije: paragrafi 94-96. Zastupanje aplikanta i njegova ograničenja u takvom kontekstu, vidjeti paragrafe 105 do 108. - Uporediti sa predmetom Regner v. the Czech Republic na obrazloženja nacionalnih sudova u vezi sa stvarnim razlozima za zaštitu nacionalne sigurnosti na koje se pozivaju: paragraf 100. - Vidi takođe paragraf 119 u vezi člana 41. o ponavljanju postupka na domaćem nivou. <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
Član 7.	<p>Artsruni v. Armenia (odluka), br. 41126/13</p> <p>30. novembar 2021. (pismeni otpisak 13. januar 2022.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Primjena blažeg zakona. Aplikant, osuđenik, tvrdio je da mu je uskraćena mogućnost da se na njegov slučaj primjeni zakonska izmjena koja mu ide u korist.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ex officio ispitivanje primjenjivosti člana 7. kako bi se odlučilo da li se on primjenjuje na postupak u kojem je aplikant tražio preispitivanje svoje kazne nakon izmjena zakona: paragrafi 47-72. <p>Vidi pregled sudske prakse prema članu 7. stav 1 i primarno tumačenje i primjenu nacionalnog prava od strane nacionalnih sudova (vidjeti paragraf 60).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 1. Protokola broj 1	<p>Krayeva v. Ukraine, br. 72858/13</p> <p>13. januar 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Izricanje nesrazmjerne novčane kazne carinskom službeniku za netačnu carinsku deklaraciju. Predmet se odnosio na navodno kršenje carinskih propisa od strane aplikantice, carinske službenice, prilikom obavljanja carinjenja uvezene robe i sankcije koja joj je u vezi s tim izrečena, odnosno novčane kazne u iznosu jednakom vrijednosti uvezene robe (48.661,56 eura).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka nije izvršena i, iako novčana kazna tek treba da bude plaćena, došlo je do „miješanja“ po Konvenciji: vidjeti paragraf 23.

		<p>- Mora se smatrati da carine ili dadžbine za uvezenu robu spadaju u domen oporezivanja: vidjeti paragraf 28 i zahtjev balansiranja između interesa u pitanju i procjene pojedinačnih okolnosti: paragrafi 29-34.</p> <p>- Vidi također član 41. (paragrafi 42-43): ponavljanje upravnog postupka smatra se najprikladnijim načinom za otklanjanje svih posljedica kršenja člana 1. Protokola br. 1.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola broj 1. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Hashemi and Others v. Azerbaijan, br. 1480/16 i 6 drugih 13. januar 2022. Odjel V</p>	<p>Uskraćivanje državljanstva. Aplikanti su državljani Afganistana i Pakistana, koji su pobjegli iz svoje zemlje porijekla tokom 2000-ih i nastanili se u Azerbejdžanu, gdje su se registrovali kod Ureda Visokog komesarijata UN-a za izbjeglice, koji im je izdao pismo zaštite. Žalili su se na odbijanje nacionalnih vlasti da izdaju lične karte njihovoj djeci rođenoj u Azerbejdžanu, te da ih priznaju kao državljane Azerbejdžana, s obzirom na to da su roditelji imali drugo državljanstvo, odnosno državljanstvo Afganistana ili Pakistana.</p> <p>- Primjenjivost člana 8. prema pravu na poštovanje “privatnog života” (paragrafi 45-46). Vidi metodologiju koju koristi Sud: paragrafi 45-57. Situacija prema članu 8. u kojoj je tumačenje nacionalnog zakona od strane vlasti bilo očigledno netačno.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>

Sedmični razvoj sudske prakse
17. - 21. januar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 7.	<p>Milanković v. Croatia, br. 33351/20</p> <p>20. januar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravni osnov osude u nacionalnom ili međunarodnom pravu.</p> <p>Aplikant je osuđen za ratne zločine koje su počinile policijske jedinice pod njegovom komandom protiv srpskog civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika, počinjene na teritoriji Hrvatske u periodu od sredine augusta 1991. do sredine juna 1992. godine.</p> <p>Sud je smatrao da je u vrijeme počinjenja tih djela komandna odgovornost za ratne zločine u nemeđunarodnim oružanim sukobima već postalo pravilo međunarodnog običajnog prava, pozivajući se, prije svega, na presude Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.</p> <p>Aplikant se žalio da njegove osude nisu imale pravni osnov u nacionalnom ili međunarodnom pravu, u kontekstu nemeđunarodnog, već unutrašnjeg oružanog sukoba, u vrijeme kada su počinjena djela.</p> <p>- Pitanje da li je osuda aplikanta za ratne zločine imala dovoljno jasnu osnovu u međunarodnom pravu u vrijeme kada su ti zločini počinjeni: paragraf 50-66 (vidi također Korbely v. Hungary i Kononov v. Latvia (Veliko Vijeće)).</p> <p>Konkretno, pogledajte principe koji se odnose na postepeno pojašnjenje pravila krivične odgovornosti kroz sudsko tumačenje u kontekstu međunarodnog prava: paragraf 59 <i>in fine</i> i 60, i upućivanje na položaj aplikanta kao komandira policije: paragrafi 65-66.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 7. Konvencije.</p>

<p>Član 8. Član 35. stav 3. Član 34.</p>	<p>Yusufeli İlçesini Güzelleştirme Yaşam Kültür Varlıklarını Koruma Derneği v. Turkey (odluka), br. 37857/14</p> <p>7. decembar 2022. (pismeni otpravak 20. januar 2022.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nevladine organizacije i njihov status žrtve prema Konvenciji.</p> <p>Pritužba se odnosila na spor u vezi izgradnje brane, a kojom izgradnjom bi bila potopljena susjedna sela. Aplikant je nevladina organizacija koja je osnovana da brani interese stanovnika i koja je bezuspješno vodila postupke pred domaćim sudovima.</p> <p>- Aplikant se, na osnovu člana 8., žalio na potencijalnu štetu za svoje članove, posebno u vidu potapanja gradova i raseljavanja stanovnika, ugroženih izgradnjom brane i pozivao se na pravo na život, dom i dobrobit njenih članova.</p> <p>- Navodna zloupotreba prava na predstavku (član 35. stav 3.) i zastupanje aplikanta - nevladine organizacije pred Sudom: paragrafi 28-30.</p> <p>- Nevladine organizacije i njihov status žrtve prema članu 34. Konvencije: vidi pregled sudske prakse Suda u paragrafima 36-41; i zaključak da aplikant - NVO nema taj status u lično ime prema članu 8. (paragrafi 42-44); vidi i aplikantov položaj kao udruženja i pravo da podnese predstavku prema članu 6.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 6. stav 1. Član 8.</p>	<p>Adomaitis v. Lithuania, br. 14833/18</p> <p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nadzor telefonskih komunikacija i korištenje tih informacija u disciplinskom postupku iako je obustavljena istraga.</p> <p>Aplikant je, u svojstvu direktora zatvora, bio osumnjičen za korupcijske aktivnosti u zatvoru. Njegove telefonske komunikacije su praćene i snimane godinu dana, nakon čega je krivična istraga obustavljena zbog nedostatka inkriminirajućih dokaza. Ipak, prikupljeni podaci su korišteni u disciplinskom postupku, što je na kraju dovelo do njegovog otkaza.</p> <p>- Član 6. stav 1 (građanski aspekt): vidi paragrafe 68-74 i posebno potrebu da se neke policijske metode istrage i prava na odbranu čuvaju u tajnosti (vidi i López Ribalda and Others v. Spain (Veliko Vijeće)).</p> <p>- Član 8. (privatni život): vidi paragrafe 81-89 a posebno "legitimni cilj" i borbu protiv korupcije u javnim službama (paragraf 84); relevantnost, u ovom kontekstu, pozicije aplikanta kao direktora zatvora (paragrafi 86-87) i činjenice da su upravni sudovi slijedili smjernice Ustavnog suda i pružili efikasnu zaštitu njegovih prava (paragraf 87).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. i člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Ipek Soci��t�� �� responsabilit�� limit��e v. Turkey, br. 29214/09</p> <p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Dugotrajno zadržavanje oduzete robe.</p> <p>Predmet se ticao oduzimanja robe (elektronske opreme) aplikantove kompanije, od strane carine, zbog sumnje da ju je krijum�ario i navodne štete pretrpljene zbog protoka vremena između zaplijene i vraćanja imovine (oko devet godina, uključujući pet godina nakon oslobađajuće presude).</p> <p>- Aplikant je posebno naveo da je vrijednost oduzete robe naglo pala tokom perioda njenog oduzimanja. Vidi obrazloženje Suda o elementu vremena u predmetima sa tehnolo�skom pozadinom (paragraf 93) i odsustvo alternativnih mjera.</p> <p>- član 41. (pravićna naknada): Pravni lijek predviđen domaćim pravom pred Odborom za obeštećenje smatra se odgovarajućim sredstvom za ispravljanje utvrđene povrede i stoga je Sud odlučio da sa svoje liste predmeta briše dio prijave koji se odnosi na zahtjev u vezi s članom 41. za materijalnu i nematerijalnu štetu (�lan 37. stav 1.): paragrafi 102-107.</p> <p>Vidi također predmet Akpaz Soci��t�� �� responsabilit�� limit��e v. Turkey, br. 6800/09, 18. januar 2022.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.</p>
<p>�lan 6. stav 1. i stav 2. tačka d)</p>	<p>Faysal Pamuk v. Turkey, br. 430/13</p> <p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nemogućnost lićnog suoćavanja sa svjedocima.</p> <p>Predmet se odnosio na navodnu nepravilićnost krivićnog postupka protiv aplikanta zbog njegove nemogućnosti da se lićno suoći sa četiri svjedoka koji su ranije dali inkriminirajuće izjave koje se odnose na njegovu umiješanost u tri razlićita događaja kao pripadnika teroristićke organizacije.</p> <p>- Neprisustvovanje su�enju svjedoka koji se nalaze u istoj zemlji u kojoj se vodi su�enje optuženom, ali u razlićitim gradovima, što rezultira da izjave svjedoka uzimaju sudovi koji nisu prvostepeni (paragrafi 54. -58); svjedoci koji izdržavaju kaznu u razlićitim zatvorima (paragraf 56) i nema razumnog napora prvostepenog suda da obezbjedi prisustvo još jednog svedoka (paragraf 57). Vidi i sažetak sudske prakse o ispitivanju odsutnih svjedoka (paragraf 45-50). Nedostatak alternativnih mjera za pribavljanje dokaza od odsutnih svjedoka, proceduralne garancije u odnosu na dokaze koje su dali odsutni svjedoci prema članu 6. stav 3 tačka d) (paragrafi 63-73).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. i stav 2. tačka d) Konvencije.</p>
<p>�lan 6., stavovi 1. i 3. tačka c.</p>	<p>Atristain Gorosabel v. Spain, br. 15508/15</p>	<p>Ogranićenje prava na pristup advokatu po sopstvenom izboru.</p> <p>Aplikant izdržava kaznu od sedamnaest godina zatvora zbog pripadnosti teroristićkoj grupi i posjedovanja eksploziva. Nakon hapšenja, istražni sudija je odobrio njegovo zadržavanje bez prava na</p>

	<p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>komunikaciju. Žalio se da mu je uskraćen advokat po sopstvenom izboru dok je držan bez prava na komunikaciju, da mu nije bilo dozvoljeno da komunicira sa advokatom koji je imenovan da ga zastupa prije i tokom policijskih razgovora, i da je iz tih razloga dao samoinkriminirajuće izjave koje su policiji omogućile da dođe do dokaza na kojima je zasnovana njegova osuda.</p> <p>Ograničenja prava aplikanta na pristup advokatu po sopstvenom izboru i na pristup advokatu tokom njegovog pritvora i pravičnost postupka u cjelini. Vidi paragrafe 40-73 uključujući rezime relevantne sudske prakse o članu 6. u fazi prije suđenja, pravo na pristup advokatu i efikasnost odbrane u situaciji kada pravni zastupnik tokom pritvora nije imao pravo komunikacije sa klijentom.</p> <p>- Vidi takođe relevantne materijale međunarodnog prava: paragrafi 24-30.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. i stav 3. tačka c. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Karuyev v. Russia, br. 4161/13</p> <p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja neverbalnim sredstvima.</p> <p>Predmet se odnosio na osudu aplikanta za pljuvanje na portret ruskog predsjednika Putina 2012. godine, nakon njegovog reizbora. Osuđen je za krivično djelo „narušavanje javnog reda i mira” na 15 dana zatvora.</p> <p>- Obim člana 10. u vezi sa neverbalnim sredstvima izražavanja (paragraf 18) i čin pljuvanja na fotografiju političara nakon njegovog reizbora smatra se izražavanjem političkog mišljenja (paragrafi 19-20).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6., stav 3 tačke a., b. i d.</p> <p>Član 46.</p>	<p>Nevzlin v. Russia, br. 26679/08</p> <p>18. januar 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Suđenje u odsustvu.</p> <p>Predmet se odnosio na aplikantovo suđenje u odsustvu i osudu po tri tačke optužnice za ubistvo, za koje je dobio doživotnu kaznu zatvora. Oslanjajući se posebno na član 6. i član 18., aplikant se žalio da je krivični postupak bio politički motivisan. Vidi paragrafe 123-125 vezano za pitanje da li član 6. sadrži bilo kakva izričita ili implicirana ograničenja koja mogu biti predmet ispitivanja Suda prema članu 18.</p> <p>- Član 46 (ponovno otvaranje krivičnog postupka): Aplikant je tvrdio da nijedno ponovno suđenje na domaćem nivou ne bi bilo u skladu sa Konvencijom s obzirom na njegovo navodno političko krivično gonjenje. Vidi paragrafe 195-199.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stavovi 1. i 3. a. i b. i d. Konvencije.</p>

Član 8.	E.M. and Others v. Norway , br. 53471/17 20. januar 2022. Odjel V	Ukidanje starateljstva nad djecom i onemogućavanje kontakta sa istim. Slučaj se odnosio na odbijanje domaćih organa da promjene odluku kojom se aplikantici oduzimaju djeca, te zabranjuje kontakt između njih. Djeca su smještena u dom za hitne slučajeve zbog zabrinutosti u vezi sa seksualnim zlostavljanjem i nasiljem. Vidi predmet Strand Lobben and Others v. Norway (Veliko vijeće): paragrafi 50-63, i u pogledu položaja majke da se žali u ime djece: primjer situacije sukoba interesa između biološkog roditelja i djece (paragrafi 35-36 i 64-65). Uporedite u vezi sa navodnim sukobom interesa roditelja i djece, slučaj A.L. and Others v. Norway , br. 45889/18, 20. januar 2022., paragraf 29, koji se odnosi na ograničenja prava na kontakt roditelja sa djetetom nakon smještaja djeteta u hraniteljsku porodicu (vidjeti paragraf 30 u vezi iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova prema članu 35. i paragrafima 43-51). Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.
----------------	--	--

Sedmični razvoj sudske prakse
24. - 28. januar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3. Član 5. stavovi 1. i 5. Član 6. stav 1. Član 34.</p>	<p>Sy v. Italy, br. 11791/20 24. januar 2022. Odjel I</p>	<p>Pritvor u neadekvatnim uslovima u odnosu na psihičku bolest pritvorenika. Aplikant je patio od psihijatrijskih poremećaja. Slučaj se tiče njegovog pritvora u zatvoru uprkos odlukama domaćih sudova kojima je naloženo njegovo prebacivanje u adaptirani rezidencijalni centar. Sud je ukazao na potrebu, u skladu sa pravilom 39. Poslovnika Suda, da aplikant bude prebačen u prilagođenu ustanovu koja može da pruži odgovarajući medicinski tretman.</p> <p>- Član 3: Situacija u kojoj je psihičko stanje aplikanta bilo nespojivo sa pritvorom u običnom zatvoru (paragrafi 82-88). Vidi i sažetak principa sudske prakse u paragrafima 76-81, uključujući predmet Rooman v. Belgium [Veliko vijeće], 2019.</p> <p>- Članovi 5. st. 1. i 5.: Naloženo je hitno smještanje aplikanta u ustanovu koja je u stanju da pruži odgovarajući medicinski tretman za njegovu psihičku bolest na period od godinu dana, na osnovu toga što je ova mjera bila jedino prikladno sredstvo za suočavanje sa opasnošću koju je predstavljao za društvo. Nalog o smještaju nikada nije izvršen (paragrafi 116-149). Vidi i sažetak principa sudske prakse u paragrafima 93-115, uključujući predmet Rooman v. Belgium.</p> <p>- Član 34. (privremena mjera izdata na osnovu pravila 39. Poslovnika Suda radi obezbjeđivanja smještaja aplikanta u prilagođeno okruženje zbog njegovog zdravstvenog stanja): da li je kašnjenje u sprovođenju presude Suda prema pravilu 39. od strane nacionalnih vlasti bilo predugo, imajući u vidu nedostatak raspoloživih mjesta u prilagođenim strukturama i poteškoće s kojima se suočava zatvorska uprava tokom prvih dana izolacije COVID-19 u Italiji (paragrafi 164-173).</p> <p>Utvrđena je povreda članova: 3., 5. stav 1. (za period pritvora od 21. maja 2019. do 12. maja 2020. godine), 5. stav 5., 6. stav 1. i 34. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 5. stav 1. (za period pritvora od 2. decembra 2018. do 20. maja 2019. godine).</p>
<p>Član 11.</p>	<p>Selçuk Baris and Others v. Turkey, br. 66828/16 i 31 drugi</p>	<p>Pravo na štrajk. Aplikanti su otpušteni jer su napustili svoja radna mjesta tokom štrajka koji nije vođen od strane priznatog sindikata, već su ga vodili zaposleni koji su odlučili da napuste svoj sindikat u koji nemaju povjerenja i kojem nisu više željeli da pripadaju.</p>

	<p>14. decembar 2021. (pismeni otpravak 27. januar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>- Novo pitanje o štrajku osoba koje nisu članovi sindikata (prihvatljivost predstavke). Obim prava na štrajk prema Konvenciji i preispitivanje relevantnih principa: vidjeti paragrafe 43-55. Vidi takođe upućivanje na Evropsku socijalnu povelju: paragrafi 32-34 i 46.</p> <p>Aplikacija nedopustiva.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 12</p>	<p>Negovanović and Others v. Serbia, br. 29907/16 i 3 druga</p> <p>25. januar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Diskriminacija osoba sa invaliditetom</p> <p>Aplikanti su državljani Srbije, slijepi šahisti koji su osvojili niz medalja za Jugoslaviju. Požalili su se da su bili diskriminirani od strane vlasti Srbije zbog uskraćivanja određenih finansijskih nagrada, za razliku od svih drugih sportista i šahista, uključujući i šahiste bez poteškoća sa vidom ili druge sportiste ili igrače sa invaliditetom, koji su osvojili slična međunarodna priznanja.</p> <p>- Član 1. Protokola br. 12 (diskriminacija na osnovu invaliditeta): Zakonodavstvo koje različito tretira slijepu šahiste i one koji nisu, uprkos tome što su osvojili slična međunarodna priznanja. Vidi reference na međunarodne izvore i postojanje evropskog i svjetskog konsenzusa o potrebi zaštite osoba sa invaliditetom od diskriminatornog tretmana (paragraf 79).</p> <p>Smatralo se da su slijepi šahisti i šahisti bez poteškoća sa vidom dvije grupe osoba u "analognim ili relevantno sličnim situacijama" (paragrafi 83-84). Kada država odluči da uspostavi sistem priznavanja sportskih dostignuća, priznanja i nagrada, ona to mora učiniti na način koji je u skladu sa članom 1. Protokola br. 12 (paragraf 86). Vidi takođe razmatranja o sportskim događajima/igrama i Konvenciji u paragrafima 87-91.</p> <p>Prema članu 41., vidi materijalnu štetu: paragraf 98.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 12. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Dănoiu and Others v. Romania, br. 54780/15 i 2 druga</p> <p>25. januar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Smanjenje honorara advokatima angažovanim po službenoj dužnosti.</p> <p>Aplikanti su advokati. Njihova pritužba odnosila se na smanjenje njihovih honorara, koje su naložili domaći sudovi, kada su djelovali po službenoj dužnosti u ime nekoliko hiljada stranaka u krivičnom postupku. Apelacioni sud je odlučio da ograniči novčani iznos koji se treba isplatiti svakom od njih.</p> <p>- Primjenjivost člana 1. Protokola br. 1: postojanje "imovine" u ovom kontekstu: paragrafi 52-53. Usklađenost sa članom 1. Protokola br. 1 obrazloženja apelacionog suda kojim se odlučuje o osporenom smanjenju i, posebno, njegovoj predvidivosti: paragrafi 58-72.</p>

		<p>- Član 4. i obraćanje zvanično imenovanim advokatima da zastupaju stranke u sudovima: vidjeti paragrafe 82-86 i član 4. u kombinaciji sa članom 14.: paragrafi 88-92.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
--	--	--

Sedmični razvoj sudske prakse
31. januar – 4. februar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 46.</p>	<p>ADVANCE PHARMA SP. z o.o v. Poland, br. 1469/20</p> <p>3. februar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nezavisnost i nepristrasnost suda.</p> <p>Građansko vijeće Vrhovnog suda razmotrilo je kasacionu žalbu kompanije aplikanta u vijeću sastavljenom od troje sudija novoimenovanih u postupku u kome je učestvovao Nacionalni savjet sudstva. Aplikant se žalio da to građansko vijeće koje je postupalo u njegovom predmetu nije bilo „nezavisan i nepristrasan sud osnovan zakonom“.</p> <p>- Pojam „zakonom ustanovljen sud“ u kontekstu reorganizacije nacionalnog pravosudnog sistema i procesa imenovanja sudija. Vidi predmet Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland [Veliko vijeće], paragrafi 294-351.</p> <p>- Vidi stav Suda u vezi sa tumačenjem standarda nezavisnosti i nepristrasnosti suda od strane Ustavnog suda prema članu 6. stav 1. i naknadnim nedostatkom realnih izgleda za uspjeh ustavne žalbe prema članu 35. stav 1. (paragrafi 318-319)).</p> <p>Princip da je postupak za imenovanje sudija koji otkriva neprikladan uticaj zakonodavne i izvršne vlasti na imenovanje sudija sam po sebi nespojiv sa članom 6. stav 1. i, kao takav, predstavlja suštinsku nepravilnost koja negativno utiče na cijeli proces i kompromituje legitimitet suda sastavljenog od tako imenovanih sudija (paragrafi 332-345).</p> <p>- Član 46: Država treba da preduzme sve pojedinačne ili opšte mjere kako bi se riješili problemi u korijenu povrede koju je utvrdio Sud i spriječila da se slična kršenja dešavaju u budućnosti: paragrafi 363-366.</p> <p>- Vidi i međunarodne i evropske materijale: paragrafi 170-225, 228 i 334, te upućivanje na presude Evropskog suda pravde.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije (u pogledu prava aplikantove kompanije na nezavisan i nepristrasan sud osnovan zakonom).</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Šeks v. Croatia, br. 39325/20</p>	<p>Uskraćivanje pristupa povjerljivim dokumentima.</p> <p>Aplikant, penzionisani političar, zatražio je pristup tajnim predsjedničkim spisima u sklopu istraživanja za istorijsku knjigu koju je pisao o osnivanju Republike Hrvatske. Predsjednik Republike odlučio je da ne</p>

	<p>3. februar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>skine tajnost s nekih od traženih dokumenata, oslanjajući se na potrebu sprječavanja nanošenja nepopravljive štete nezavisnosti, cjelovitosti i nacionalnoj sigurnosti Republike Hrvatske, kao i njenim vanjskim odnosima. Aplikant se žalio na odbijanje skidanja tajnosti dokumenata.</p> <p>- Primjenjivost člana 10. prema predmetu Magyar Helsinki Bizottság v. Hungary [Veliko vijeće] kriteriji i visok nivo zaštite koji se daje akademskim istraživačima: vidjeti paragrafe 35-43.</p> <p>- Novi scenario u vezi s povjerljivim informacijama koje se odnose na osjetljivi dio prilično recentne historije države i široku slobodu procjene država u pogledu onoga što je predstavljalo rizik za nacionalnu sigurnost u njihovim zemljama u određenom trenutku: vidjeti paragrafe 62-72 i obim proceduralnih garancija koje su pružene aplikantu u postupku donošenja odluke; posebno, u kontekstu nacionalne sigurnosti, ne može se očekivati da nadležni organi daju istu količinu detalja u svom obrazloženju kao, na primjer, u redovnim građanskim ili upravnim predmetima (paragraf 71).</p> <p>- Odbacivanje prigovora Vlade da aplikant nije pretrpio značajnu štetu u smislu člana 35. stav 3 (b): paragrafi 45-50; posebno činjenica da je aplikant na kraju objavio svoju knjigu nije bila odlučujuća za ocjenu da li je pretrpio značajnu štetu.</p> <p>- Vidjeti relevantne materijale Vijeća Evrope o pristupu zvaničnim dokumentima: paragrafi 24 i 25.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Manannikov v. Russia, br. 9157/08</p> <p>1. februar 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja. Uklanjanje provokativnog transparenta.</p> <p>Aplikant je osuđen za prekršaj i novčano kažnjen zbog toga što nije postupio po naređenju policije da skine navodno provokativni anti-Putinov transparent koji je mirno izložio tokom javnog događaja organizovanog uoči parlamentarnih izbora.</p> <p>- Pozitivne obaveze države i ponašanje aplikanta u kontekstu kontrademonstracija. Policija je naredbu za uklanjanje transparenta zasnovala na shvatanju da transparent nije odgovarao programu organizovanih demonstracija, da je bio provokativan i da je mogao dovesti do nemira: uloga policije da osigura mirno odvijanje javnih događaja i važnost i ograničenja prava na suprostavljanje demonstracijama. Primjena principa sudske prakse u vezi sa slobodom okupljanja (član 11.) s obzirom da je aplikant iznio svoje mišljenje tokom javnog događaja.</p> <p>Vidi i naglasak stavljen na stav aplikanta i posebno njegovu lokaciju usred gomile njegovih neistomišljenika i reakciju policije, koja je bila u najboljoj poziciji da procijeni bezbjednosne rizike kao i da poduzme odgovarajuće mjere zaštite: vidjeti paragrafe 31-39. Aplikant nije udaljen sa događaja.</p>

		<p>- Vidi i odbacivanje prigovora Vlade da aplikant nije pretrpio značajnu štetu u smislu člana 35. stav 3. (b) jer je novčana kazna koja mu je izrečena bila skromna (14 eura): paragrafi 19-22.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Kramareva v. Russia, br. 4418/18</p> <p>1. februar 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Jednakost stranaka u postupku. Aplikantica se žalila da nije ispoštovan princip jednakosti stranaka s obzirom na učešće tužioca u građanskom postupku koji je pokrenula protiv svog prethodnog poslodavca.</p> <p>- Postojanje različitih modela tužilačkog učešća u građanskim postupcima širom Evrope i neophodnost da se na adekvatan način zaštite principi jednakosti stranaka i kontradiktornosti u parničnom postupku: paragrafi 31-44.</p> <p>- Pregled sudske prakse o ulozi tužilaštava u postupcima izvan krivičnopravne oblasti. Vidi relevantne materijale Vijeća Evrope: paragrafi 20 do 26 i 38.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>N.M. and Others v. France, br. 66328/14</p> <p>3. februar 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Retroaktivna primjena zakona u vezi naknade za troškove njege djeteta. Predmet se odnosio na retroaktivnu primjenu zakona u vezi naknade za troškove njege djeteta čija invalidnost nije otkrivena tokom prenatalnog pregleda (vidi također predmete Draon v. France [Veliko vijeće] i Maurice v. France [Veliko vijeće]).</p> <p>- Postojanje "imovine" i legitimno očekivanje aplikanta da će moći dobiti naknadu za pretrpljenu štetu, koja odgovara troškovima brige o njihovom djetetu sa invaliditetom čim je ta šteta nastala, odnosno od rođenja djeteta: paragrafi 41-50.</p> <p>- Retroaktivno uplitanje u imovinu aplikanta za koje se nije moglo smatrati da je "predviđeno zakonom": Sud se pozvao na odluku vijeća Ustavnog suda i utvrdio odstupanje između tumačenja koje je usvojilo Državno vijeće i onoga koje je usvojio Kasacioni sud: paragrafi 60-62.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>

Član 5. stav 1. f.	Komissarov v. the Czech Republic , br. 20611/17 3. februar 2022. Odjel V	Predugo trajanje pritvora do ekstradicije. Slučaj se odnosio na navodno predugo trajanje pritvaranja aplikanta. Aplikantu je određen pritvor do izručenja, a narednog dana je podnio zahtjev za azil. Shodno tome, aplikant je obaviješten da je proces pripreme za njegovo izručenje zaustavljen, dok traje postupak za odlučivanje o zahtjevu za azil. - Situacija u kojoj se postupak ekstradicije i azila odvija istovremeno i gdje, kao rezultat odugovlačenja u postupku za azil, dužina pritvora do ekstradicije, koja je trajala osamnaest mjeseci, nije bila u skladu s domaćim zakonom: paragrafi 48-53. - Vidi i pregled sudske prakse o dužini pritvora do ekstradicije, važnosti rokova u ovom kontekstu i obavezi domaćih organa da pokažu potrebnu revnost: vidi paragrafe 45-47 i 49-52. Utvrđena je povreda člana 5. stav 1. f.
---------------------------	---	--

Sedmični razvoj sudske prakse
7. - 11. februar 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	<p>Szczypiński v. Poland (odluka), br. 67607/17</p> <p>18. januar 2022. (pismeni otpravak 10. februar 2022.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nalog za rušenje kuće izgrađene na poljoprivrednom zemljištu.</p> <p>Predmet se odnosio na nalog za rušenje kuće aplikanta kojeg je izdao gradonačelnik 1996. godine. U odluci je navedeno da je prema lokalnom planu korištenja zemljišta, kuća aplikanta izgrađena na zemljištu namijenjenom za poljoprivredne svrhe, što je isključivalo bilo kakvu mogućnost građenja i stanovanja.</p> <p>Aplikant je u različitim postupcima osporio nalog za rušenje, ali bezuspješno. Pozivao se na promjenu situacije, odnosno na izdavanje novog plana namjene zemljišta koji je stupio na snagu 2012. godine, na osnovu kojeg bi bila dozvoljena izgradnja objekta sličnog aplikantovom. Domaći sudovi nisu našli osnove za poništenje naloga za rušenje iz 1996. godine, budući da je gradnja kuće bila nezakonita u vrijeme kada je izdata naredba.</p> <p>- Vidi pregled sudske prakse o gubitku doma: paragrafi 54-58. Da li su vlasti uravnotežile, s jedne strane, interese aplikanta da zadrži svoju kuću i, s druge, interese društva: paragrafi 60-71 (uporedi sa predmetom Ivanova and Cherkezov v. Bulgaria).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 6. i član 6. stav 3. d.	<p>Al Alo v. Slovakia, br. 32084/19</p> <p>10. februar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Saslušanje svjedoka.</p> <p>Predmet se odnosio na pritužbu sirijskog državljanina da su njegovo suđenje i osuda po optužbama za krijumčarenje migranata bili nepravedni. Neki migranti, koji su svjedočili o bitnim činjenicama protiv njega, ispitani su u fazi istrage. Pošto ga u toj fazi nije zastupao advokat, aplikant nije prisustvovao ispitivanju svjedoka. Njihove izjave prije suđenja prihvaćene su kao dokaz na suđenju aplikantu i bile su "ključne" za njegovu osudu. Ovi svjedoci su bili odsutni sa suđenja, iako je u toku postupka aplikant domaćim sudovima dostavio adrese ovih svjedoka i kopije njihovih ličnih dokumenata.</p> <p>Primjena tri kriterija iz predmeta Schatschaschwili v. Germany [Veliko vijeće] kada su se dokazi na suđenju odnosili na svjedočenja migranata koji su bili odsutni iz zemlje tokom suđenja nakon njihovog protjerivanja i čije prisustvo nije bilo osigurano tokom suđenja: paragrafi 48-68.</p> <p>- Vidi upućivanje na Konvenciju o međusobnoj pomoći u krivičnim stvarima između država članica Evropske unije (paragraf 51).</p>

		<p>- Pojam „odricanja“ od prava na ispitivanje svjedoka odnosi se na aplikanta koji je imao poteškoće da razumije pravnu materiju i nije lično prisustvovao ispitivanju svjedoka u fazi prije suđenja: paragrafi 59-64.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. i člana 6. stav 3. d. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 8.</p>	<p>Q and R v. Slovenia, br. 19938/20</p> <p>8. februar 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Dužina postupka za dobijanje dozvole za hraniteljstvo.</p> <p>Aplikanti su baka i djed dvoje djece koja su ostala bez roditeljskog staranja. Kćerku aplikantata ubio je njen muž, a njihovi unuci (tada 3 i 5 godina starosti) ostali su kod aplikantata. Poslije nekoliko mjeseci, socijalna služba ih je smjestila u hraniteljsku porodicu u drugoj regiji. Prvi aplikant-baka je zatražila dozvolu za hraniteljstvo u odnosu na svoje unuke. Aplikanti su također podnijeli zahtjev za produženi kontakt sa svojim unucima.</p> <p>- Član 6: Dužina postupka za dobijanje dozvole za hraniteljstvo koji uključuje stručna mišljenja (paragraf 79), koji je nakon šest godina još u toku. Pogledajte uticaj mjera u vezi sa pandemijom Covid-19/Pažnja države tokom perioda ograničenja vezanih za Covid-19 (novo pitanje): vidjeti paragraf 80 i posebnu revnost koja se zahtjeva od vlasti u ovom slučaju: paragrafi 80-82.</p> <p>- Član 8: Zaštita prava bake i djeda u kontekstu sukoba sa državom: paragrafi 94-96. Propust sudova da saslušaju stavove unuka (u ovom slučaju nisu aplikanti) koje zastupaju socijalne službe i da imenuju posebnog staratelja koji će zastupati njihove interese u postupku za ostvarivanje prava na produženi kontakt: paragrafi 97 i i 99-101.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije u pogledu pritužbe prvog aplikanta na dužinu postupka za dobijanje dozvole za hraniteljstvo. Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije u pogledu pritužbe aplikantata u vezi sa zahtjevom za produženi kontakt.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p> <p>Član 8.</p> <p>Član 13. u vezi s članom 8.</p>	<p>Plazzi v. Switzerland br. 44101/18</p> <p>Roth v. Switzerland, br. 69444/17</p> <p>8. februar 2022.</p>	<p>Pristup sudu u kontekstu hitnih porodičnih stvari.</p> <p>Predmeti su se ticali prava aplikantata (očeva) na žalbu protiv dvije odluke kojima se isključivo starateljstvo nad djecom dodjeljuje njihovim majkama, odobrava premještanje mjesta prebivališta djece u inostranstvo i odbija suspenzivno dejstvo njihovih žalbi.</p> <p>Majke i djeca ubrzo su se odselili na područje van jurisdikcije domaćih sudova: domaći sudovi su tada odbili da odlučuju, u skladu s Haškom konvencijom, o osnovanosti žalbi očeva i da ponovo uspostave njihovo suspenzivno dejstvo, na osnovu toga što su mjesta prebivališta djece sada u inostranstvu, na područje jurisdikcije države u koje su se majke preselile.</p>

	Odjel III	<p>Pitanje pristupa sudovima u kontekstu hitnih porodičnih predmeta: paragrafi 45-67. Vidjeti naročito ulogu međunarodnog prava u ovom pogledu (paragrafi 51-54) i sudsku reviziju koja se zahtjeva po Konvenciji kada je riječ o administrativnim odlukama koje se odnose na djecu, čak i u hitnim situacijama: paragrafi 58-59. Vidi takođe, u istom smislu, Roth v. Switzerland, br. 69444/17 od 8. februara 2022. godine, i paragrafe 69-73.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije. Utvrđeno je da nema potrebe da se posebno razmatraju pritužbe formulisane prema članu 8. i članu 13. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Jivan v. Romania, br. 62250/19</p> <p>8. februar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zaštita osoba sa invaliditetom. Pravo na njegu i pomoć.</p> <p>U dobi od osamdeset pet godina, aplikantu, koji je već patio od teškog zdravstvenog stanja, amputirana je noga. Žalio se da mu je nacionalni sud utvrdio samo srednji stepen invaliditeta, a ne teški invaliditet, čime je lišen pogodnosti korištenja ličnog asistenta. Kao rezultat toga, vlasti su prekršile njegovo pravo na poštovanje privatnog života, u mjeri u kojoj su ga lišile vlastite autonomije i pristupa vanjskom svijetu, čime su ga prisilile na izolaciju.</p> <p>- Primjenjivost člana 8. na mobilnost i kvalitet života aplikanta/starije osobe sa invaliditetom i pojmove "lične autonomije" i "dostojanstva" prema Konvenciji: vidjeti pregled sudske prakse u paragrafima 30-35.</p> <p>- Sudska praksa koja se tiče finansiranja njege i liječenja starijih nemoćnih ljudi i margine slobodne procjene države, sa upućivanjem na paragraf 42 na principe postavljene u predmetu Alajos Kiss v. Hungary: vidjeti paragrafe 41-52 . Nova situacija potpunog gubitka autonomije stare osobe: paragraf 50.</p> <p>- Vidi relevantne međunarodne i materijale EU, paragrafi 20-23 o zaštiti osoba sa invaliditetom.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 2. u vezi sa članom 14.</p> <p>Član 34.</p>	<p>A and B v. Georgia br. 73975/16</p> <p>10. februar 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Rodno zasnovano nasilje koje je kuliminiralo ubistvom.</p> <p>Aplikanti su majka i sin žene koju je ubio njen partner, koji je u relevantnom periodu obavljao dužnost policijskog službenika. Tokom nekoliko godina, aplikanti su prijavljivali vlastima brojne incidente porodičnog nasilja /zlostavljanja koje je partner izvršio nad žrtvom. Policajac je osuđen, ali njegovo suđenje i osuda nisu uključivali ispitivanje moguće uloge diskriminacije na osnovu spola u počinjenju zločina (paragraf 45).</p>

		<p>U parničnom postupku koje su aplikanti pokrenuli protiv organa za sprovođenje zakona, dosuđeno im je oko 7.000 eura na ime naknade nematerijalne štete. Domaći sudovi su priznali propust organa za sprovođenje zakona da preduzmu mjere u cilju okončanja rodne diskriminacije i zaštite života žrtve (paragraf 45).</p> <p>Član 2. (materijalni i proceduralni aspekti) u vezi sa članom 14: Vidi rekapitulaciju relevantne sudske prakse i činjenicu u ovom slučaju da je počinitelj zlostavljač i sam bio pripadnik organa za sprovođenje zakona: paragrafi 39-44. Presuda donesena na domaćem nivou u građanskom postupku, ali je Sud utvrdio da „odgovor domaćih sudova nije u skladu sa povećanom obavezom tužene države da se pozabavi zločinima motivisanim predrasudama“: paragraf 45, tako da su aplikanti zadržali svoj status „žrtve“ u smislu člana 34 (paragraf 46).</p> <p>- Propust policije da pokaže potrebnu posebnu pažnju u ovom kontekstu: vidjeti paragrafe 47-49; i posebno, u ovom slučaju, navodnom zlostavljaču (policajcu) je dozvoljeno da učestvuje u ispitivanju svoje žrtve i ubrzo nakon toga je unaprijeđen u viši policijski čin. Vidi obaveze država (paragraf 48).</p> <p>Utvrđeno je da aplikanti mogu tvrditi da su žrtve u smislu člana 34. i da je došlo do povrede člana 2. prema njegovim suštinskim pozitivnim i proceduralnim aspektima uzetim u vezi sa članom 14. Konvencije.</p>
--	--	--

**Sedmični razvoj sudske prakse
14. - 18. februar 2022. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>Y v. Poland, br. 74131/14</p> <p>17. februar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Promjena spola i evidencije u matičnim knjigama.</p> <p>Aplikant je transrodna osoba. Dobio je pravno priznanje spola i u matičnu knjigu je upisana relevantna zabilješka. U kratkom izvodu iz matične knjige rođenih i njegovih ličnih dokumenata naznačeno je njegovo novo ime i promijenjen spol. Bezuspješno je tražio da se iz njegovog izvoda iz matične knjige rođenih ukloni referenca na njegov spol koji mu je pripisan pri rođenju ili da mu se izda novi rodni list.</p> <p>Žalio se na povredu njegovog prava na privatnost zbog činjenice da je u njegovom punom izvodu iz matične knjige rođenih još uvijek bio naznačen njegov spol koji mu je pripisan pri rođenju. Želio je da u potpunosti izmijeni svoje podatke u matičnoj knjizi.</p> <p>Pitanje da li poštivanje privatnog i/ili porodičnog života aplikanta podrazumijeva pozitivnu obavezu države da obezbijedi djelotvornu i pristupačnu proceduru koja će aplikantu omogućiti da dobije izvod iz matične knjige rođenih bez ikakvog upućivanja na spol koji mu je dodeljen pri rođenju? Vidi paragrafe 76-83.</p> <p>Vidi takođe član 35. stav 3. (b), prigovor beznačajne nepogodnosti spojen sa meritumom: paragrafi 58-60, te 84.</p> <p>Nije utvrđena povreda članova 8. i 14. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>D'Amico v. Italy, br. 46586/14</p> <p>17. februar 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Retroaktivna primjena zakona.</p> <p>Aplikantica, penzionerka, žalila se da je izmjena zakona koja se desila dok je bio u toku postupak u vezi porodične penzije koju je primala nakon smrti supruga i koja je odstupila od dobro utvrđene sudske prakse, prekršila njeno pravo na pravično suđenje prema članu 6. stav 1. Konvencije.</p> <p>Pojam dovoljno uvjerljivih razloga od opšteg interesa koji su potrebni za prevazilaženje opasnosti svojstvene upotrebi retroaktivnog zakonodavstva koje utiče na spor u toku: vidjeti paragrafe 33-41.</p> <p>Uporedite sa prethodnim slučajevima citiranim u paragrafu 39. Vidi i odbijanje prigovora koji nije značajan (paragrafi 27-28).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>

<p>Član 3. Protokola br. 1</p>	<p>Anatoliy Marinov v. Bulgaria, br. 26081/17</p> <p>15. februar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo glasa osoba pod djelimičnim starateljstvom.</p> <p>Aplikantu je oduzeto pravo glasa kada je stavljen pod djelimično starateljstvo zbog psihijatrijskih problema. Njegovo pravo glasa je automatski ukinuto zbog ustavne zabrane biračkog prava za svakoga pod starateljstvom, dakle bez ikakve individualne ocjene njegove biračke sposobnosti.</p> <p>Vidi rekapitulaciju sudske prakse relevantnog suda: paragrafi 43-50.</p> <p>Automatska i opšta ograničenja za sve osobe sa intelektualnim ili psihijatrijskim invaliditetom.</p> <p>Ne pravi se razlika između osoba pod potpunim starateljstvom i onih pod djelimičnim starateljstvom i ograničenje koje nije uklonjeno do ukidanja starateljstva: paragrafi 55-57. Vidi predmete Alajos Kiss v. Hungary i uporedi sa predmetima Strøbye and Rosenlind v. Denmark i Caamaño Valle v. Spain.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 3. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
---	--	--

**Sedmični razvoj sudske prakse
21. - 25. februar 2022. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Članovi 3.,5.,13. i 34.</p>	<p>Shirkhanyan v. Armenia, br. 54547/16</p> <p>22. februar 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Medicinski tretman i njega pritvorenika sa zdravstvenim problemima.</p> <p>Aplikant se žalio da mu vlasti nisu obezbijedile adekvatan medicinski tretman i svakodnevnu njegu dok je bio u pritvoru, uprkos njegovim zdravstvenim problemima (koji su se pogoršavali) i poodmaklim godinama. Sud je odredio privremenu mjeru prema pravilu 39. Poslovnika Suda. On se takođe žalio da su mu bili uskraćeni privatni sastanci sa njegovim zastupnicima pred Evropskim sudom, a naveo je da Vlada nije postupila po privremenim mjerama koje je odredio Sud.</p> <p>- Član 3: Omogućavanje medicinske zaštite licima lišenim slobode, pomoć u obavljanju svakodnevnih poslova i održavanju lične higijene: paragrafi 149-173. Vidi takođe, prema članu 35. stav 1., evidenciju šestomjesečnog perioda u pritvoru („stalna situacija“) u situaciji kada je pritvorenik prebacivan u bolnicu na kraće periode: paragraf 119.</p> <p>- Član 34. (uplitanje u ostvarivanje prava na individualnu aplikaciju): smetnje u povjerljivoj komunikaciji između aplikanta u pritvoru i njegovih zastupnika pred Sudom u vezi sa aplikacijom koja je u toku. Vidi sažetak sudske prakse: paragrafi 191-194, 199-200 i 203, gdje se precizira da se, kao procesna obaveza, član 34. mora primijeniti bez obzira na činjenicu da je aplikant na kraju mogao da podnese Sudu vrlo detaljan zahtjev.</p> <p>- Poštovanje privremene mjere koju je odredio Sud (Pravilo 39): Vidi paragraf 210 gde je Vlada navela da je elektronsko obavještenje Suda o primjeni pravila 39 Poslovnika Suda „ostalo neprimijećeno zbog tehničke neusklađenosti“.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 13. Konvencije zbog nepostojanja djelotvornog domaćeg pravnog lijeka u vezi sa pritužbama aplikanta prema članu 3. Konvencije. Utvrđena je povreda člana 3. Konvencije zbog kvaliteta medicinskog tretmana i pružene njege dok je bio u pritvoru. Utvrđena je povreda člana 5. stav 3. Konvencije jer domaći sudovi nisu dali relevantne i dovoljne razloge za pritvor aplikanta. Utvrđeno je da tužena država nije ispunila svoje obaveze prema članu 34. Konvencije zbog produženog odbijanja privatnih sastanaka aplikanta sa njegovim zastupnicima pred Sudom. Utvrđeno je da tužena država nije propustila da ispoštuje svoje obaveze prema članu 34. Konvencije zbog navodnog propusta da ispoštuje privremenu mjeru koju je odredio Sud.</p>

<p>Član 6.</p>	<p>Mastilović and Others v. Montenegro, br. 28754/10</p> <p>24. februar 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nemogućnost utvrđivanja identiteta stranaka.</p> <p>Aplikanti su 25 državljana Bosne i Hercegovine koji žive u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Kanadi. Vlada je tvrdila da je bilo nemoguće pravilno identifikovati aplikante na osnovu dostavljene dokumentacije i utvrditi da su isti kao i oni koji su bili stranke u spornom domaćem postupku. Njihove žalbe su se ticale neizvršenja presuda i sudskih nagodbi u njihovu korist.</p> <p>Član 35. stav 3. a): neslaganja na koja se poziva tužena Vlada u pogledu imena i prezimena navedenih u vezi sa nekim aplikantima i onima koji se pojavljuju u predmetima pred domaćim sudom.</p> <p>Imena nekih aplikanata, kako su navedena u njihovim izvodima iz matične knjige rođenih, nisu odgovarala imenima navedenim u domaćim presudama na koje se ti aplikanti i njihovi zastupnici pozivaju, što je dovelo do toga da Sud nije mogao sa sigurnošću utvrditi identitet ovih aplikanata: vidjeti paragraf 36: nekompatibilnost <i>ratione personae</i>. Uporedite paragrafe 37-40 u vezi sa aplikantima koji dokazuju svoj identitet pred Sudom uprkos neslaganjima u nekim fazama.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. Konvencije. Zaključeno da nije potrebno posebno razmatrati pritužbu prema članu 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Bonnet v. France (odluka), br. 35364/19</p> <p>25. januar 2022. (pismeni otpravak 24. februar 2022.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Javna uvreda. Dovođenje u pitanje postojanja zločina protiv čovječnosti.</p> <p>Predmet se odnosio na krivičnu osudu fizičkog lica za krivično djelo nanošenja javne uvrede na rasnoj osnovi i za krivično djelo dovođenja u pitanje postojanja zločina protiv čovječnosti. Ova presuda uslijedila je nakon on-line objave uvredljive parodije i crtanog filma. Aplikant je osuđen da plati 10.000 eura.</p> <p>- Vidi sažetak sudske prakse o članovima 10. i 17. u ovom kontekstu: paragraf 30.</p> <p>- Čak i pod pretpostavkom da je član 10. primjenjiv, situacija u kojoj nema doprinosa bilo kakvoj raspravi u javnom interesu koja rezultira smanjenom zaštitom prema članu 10. (paragrafi 50-54), te pribjegavanje satiri u takvom kontekstu (paragrafi 41- 42); vidi i pristup koji je zauzet u vezi sa visokim iznosom novčane kazne izrečene kada je aplikant bio osuđen na zatvorsku kaznu (paragrafi 55-58).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

Sedmični razvoj sudske prakse
28. februar – 4. mart 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 3.	Fenech v. Malta , br. 19090/20 1. mart 2022. Odjel I	<p>Obaveza države da očuva zdravlje zatvorenika tokom pandemije virusom Covid 19.</p> <p>Predmet se odnosio na uslove u zatvoru i na to da li su malteške vlasti poduzele adekvatne mjere kako bi zaštitile aplikanta sa ranjivim zdravstvenim statusom, od potencijalne infekcije virusom Covid 19. Naveo je da država nije poduzela adekvatne mjere da ga zaštiti od zaraze virusom Covid 19 dok je bio u zatvoru, iako ga je njegovo zdravstveno stanje uzrokovano gubitkom bubrega izlagalo povećanom riziku i da su mu bile umanjene šanse da preboli Covid 19. Pozvao se na članove 2. i 3. Konvencije.</p> <p>- Obaveza države da očuva zdravlje zatvorenika tokom pandemije Covidom 19. Navodni rizik po život aplikanta zbog pandemije Covid-a 19 i njegov ranjivi status: primjenjivost člana 2. u određenim slučajevima povezanim sa virusom Covid 19 nije isključena, ali u okolnostima ovog slučaja ova odredba nije primjenjiva: vidjeti paragrafe 101-107.</p> <p>Član 3. i strahovi aplikanta za njegovo zdravlje u slučaju zaraze virusom: vidi paragrafe 125-142 uključujući dostupnost vakcine protiv virusa Covid 19 u zatvoru, situaciju ranjivih zatvorenika koji se pozivaju da su trebali biti izolovani (paragrafi 137-138) i mjerama preduzetim da bi se spriječila kontaminacija u zatvoru. Vidi i relevantne međunarodne materijale u vezi sa pandemijom Covida 19 i zatvorima, o opštim zatvorskim standardima i o samici: paragrafi 19-32.</p> <p>- Vidi također, prema članu 3., specifičnu situaciju smještaja u samicu iz medicinskih razloga uz korištenje videonadzora, ali i sigurnosnih i zaštitnih razloga, jer je aplikant bio pozitivan na kokain: paragrafi 62-82.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 3. Konvencije u odnosu na period od 30. novembra 2019. do 3. januara 2020. Nije utvrđena povreda člana 3. Konvencije u odnosu na period od 4. januara 2020. pa nadalje. Nije utvrđena povrede člana 3. Konvencije u vezi sa pozitivnom obavezom države da očuva zdravlje i dobrobit aplikanta.</p>
Član 1. Protokola br. 1	Shorazova v. Malta , br. 51853/19 3. mart 2022.	<p>Zamrzavanje imovine u kontekstu krivičnog postupka.</p> <p>Predmet se odnosio na nalog o zamrzavanju aplikantice imovine na Malti. Nalog je bio zasnovan na zahtjevu vezanom za istragu koja je protiv aplikantice i njenog supruga vođena u Kazahstanu zbog navodne prevare i pranja novca.</p>

	<p>Odjel I</p>	<p>Zahtjev za zamrzavanje imovine aplikantice podnijele su vlasti Kazahstana na osnovu Konvencije Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organiziranog kriminala. Pokojni suprug aplikantice bio je politički protivnik kazahstanskog režima. Naredba o zamrzavanju, koja je pokrivala cjelokupnu imovinu aplikantice koja se nalazi na Malti, primijenjena je kao privremena mjera usmjerena na osiguranje izvršenja mogućeg naloga za oduzimanje imovine (koja bi mogla biti izrečena kao rezultat krivičnog postupka) i zadržana na snazi skoro osam godina.</p> <p>- Zamrzavanje imovine u kontekstu krivičnog postupka (paragraf 104 i dalje). Međusobna pravna pomoć prema Konvenciji UN za efikasnu borbu protiv organiziranog kriminala treba da se sprovodi u skladu sa međunarodnim standardima ljudskih prava (paragrafi 111-124). Vidi faktore za procjenu proporcionalnosti naloga za zamrzavanje imovine prema članu 1. Protokola br. 1: paragraf 113 uključujući relevantne proceduralne mjere zaštite od proizvoljnog ili nesrazmjernog miješanja (paragrafi 114-123). Vidi i relevantni međunarodni materijal (paragrafi 81-83).</p> <p>- Član 6 (krivični aspekt) o trajanju postupka za naknadu štete pred Ustavnim sudom (četiri godine i deset mjeseci bez perioda neaktivnosti): paragrafi 132-139.</p> <p>Utvrđena je povreda 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije u vezi sa dužinom postupka za naknadu štete.</p>
<p>Član 5. stav 1. (f)</p>	<p>Nikoghosyan and Others v. Poland, br. 14743/17</p> <p>3. mart 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Automatsko smještanje porodice tražilaca azila u šestomjesečni pritvor bez detaljne i individualizirane procjene konkretne situacije aplikanata i njihovih potreba.</p> <p>Aplikanti, porodica koju čine roditelji i troje maloljetne djece, uhvaćeni su 2016. godine dok su pokušavali da ilegalno pređu poljsku granicu. Navodno su pokušali da podnesu zahtjev za međunarodnu zaštitu. Predmet se odnosio na njihovo automatsko smještanje u azilantski centar na period od šest mjeseci bez individualizovane procjene njihove posebne situacije i potreba. Aplikanti su se žalili da su uslovi njihovog smještaja u čuvanom centru za strance bili slični pritvoru i neprikladni za djecu.</p> <p>- Član 5. stav 1. (f) i smještaj djece migranata sa roditeljima u čuvanom centru za strance, kako bi se spriječio njihov neovlašteni ulazak u zemlju dok se njihov zahtjev za azil razmatra, bez dovoljno temeljnog ili individualiziranog razmatranja situacije aplikanata (paragrafi 61-88).</p> <p>- Vidi zahtjeve koji se odnose na pritvor djece migranata (posebno paragrafi 86 i 88) i oslanjanje, prema članu 5., na sudsku praksu prema članu 8.: vidjeti paragraf 84.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 5. stav 1. (f) Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Johansen v. Denmark (odluka), br. 27801/19</p> <p>1. februar 2022. (pismeni otpravak 3. mart 2022.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Oduzimanje državljanstva i protjerivanje iz zemlje radi terorizma.</p> <p>Aplikant je rođen u Danskoj i ima državljanstvo Danske i Tunisa. Godine 2017. osuđen je za pridruživanje Islamskoj državi s ciljem činjenja terorističkih zločina i osuđen je na četiri godine zatvora. Za razliku od nižih sudova, Vrhovni sud je 2019. godine prihvatio zahtjev tužilaštva da se aplikantu oduzme dansko državljanstvo i da bude protjeran iz Danske uz trajnu zabranu povratka. Aplikant se u aplikaciji pozvao na član 8. Konvencije.</p> <p>- Vidi ocjenu lišavanja državljanstva u ovom kontekstu (paragraf 50) i Evropske konvencije o državljanstvu: paragrafi 47-71. Vidi i predmet Usmanov v. Russia.</p> <p>- Naredba za protjerivanje aplikanta iz Danske i zaštita zajednice od prijetnje terorizma: paragrafi 72-85, uključujući temeljnu procjenu ličnih okolnosti aplikanta koju je izvršio Vrhovni sud.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 10.</p> <p>Član 13. u vezi sa članom 10.</p>	<p>Kozan v. Turkey, br. 16695/19</p> <p>1. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda izražavanja sudija. Objave na Facebook-u.</p> <p>Aplikant, sudija, disciplinski je kažnjen jer je u privatnoj Facebook grupi podijelio novinski članak u kojem se kritikuju određene odluke Visokog vijeća sudija i tužilaca Turske, a da sam nije dao komentar. Novinski članak je podijeljen, ne široj javnosti, već u grupi rezervisanoj za pravosuđe. Ova grupa je bila zatvorena za širu javnost.</p> <p>- Važnost debata o nezavisnosti pravosudnog sistema i slobode izražavanja sudija u odnosu na njihovu diskrecionu obavezu i ulogu interneta, uključujući privatne/profesionalne grupe za diskusiju: pogledajte pregled sudske prakse u paragrafima 44-51.</p> <p>- Obaveza domaćih vlasti da uravnoteže dužnost sudija na diskreciju i njihovu slobodu da saopštavaju i primaju informacije u ključnoj oblasti za njihov profesionalni život. Pojam 'nepotrebne autocenzure' u njihovim raspravama o stvarima koje idu u srce njihove profesije, i zastrašujući efekat, ne samo na dotičnu osobu, već i na profesiju u cjelini: vidi §§ 60-70. Vidi i neophodne proceduralne mjere zaštite od proizvoljnosti koje se moraju pružiti u takvom kontekstu: paragraf 69.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10. i člana 13. u vezi sa članom 10. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Sebeleva and Others v. Russia, br. 42416/18</p>	<p>Opravdanost zaplijene aplikantovih dionica u kompaniji. Postojanje "imovine" u kontekstu dionica.</p> <p>Predmet se odnosio na zaplijenu, na period od više od četiri i po godine, aplikantovih dionica u kompaniji nakon otvaranja krivične istrage protiv bivšeg generalnog direktora kompanije.</p>

	<p>1. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>- Pitanje primjenjivosti: Postojanje "imovine" u kontekstu dionica: paragraf 39. Po pitanju opravdanosti zaplijene, njegovo ukupno trajanje samo po sebi nije učinilo miješanje nesrazmjernim, ali se mora procijeniti obrazloženje domaćih odluka kojima se izriče ova mjera, imajući u vidu dugo trajanje i prirodu i stepen povezanih ograničenja: vidjeti paragrafe 61-67.</p> <p>- Vidi i ispitivanje prigovora koji se odnosi na odsustvo „značajnog nedostatka“ prema članu 35., stav 3. (b), praveći razliku između niske i visoke vrijednosti aplikacija: paragrafi 42-44.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Aplikaciju.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>I.V.T. v. Romania, br. 35582/15</p> <p>1. mart 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Nedostatak pristanka roditelja za intervjuisanje maloljetnika. Balansiranje između prava maloljetnika na privatni život/imidž i slobode medija.</p> <p>Nakon što je aplikantica školski drug poginuo nakon što je ispao iz voza na školskom izletu, TV reporter ju je intervjuisao u vezi ovog događaja. Tada je imala 11 godina. Nije tražena saglasnost njenih roditelja, a nisu bili prisutni ni njeni nastavnici. Intervju je emitovan istog dana. Aplikantica tvrdi da je nakon intervjua patila od negativnog stava učenika, osoblja i školske uprave prema njoj. Također je tvrdila da državni organi nisu zaštitili njeno pravo na poštovanje njenog imidža.</p> <p>- Novi činjenični scenario o medijskom izvještavanju o maloljetnoj djeci: paragrafi 46-62, uključujući otkrivanje identiteta maloljetnika koji je bio svjedok dramatičnog događaja (paragrafi 56-59) i potrebnu uspostavu balansa između prava maloljetnika na privatni život/imidž i slobode medija (paragrafi 61-62). Vidi i u ovom slučaju doprinos intervjua raspravi od javnog interesa (paragrafi 50-51).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 4. Protokola br. 7</p>	<p>Stăvilă v. Romania, br. 23126/16</p> <p>1. mart 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Ponovno otvaranje krivičnog postupka i naknadna osuda za saobraćajni prekršaj.</p> <p>Nakon rutinske policijske kontrole 2013. godine, protiv aplikanta je pokrenut krivični postupak zbog upravljanja vozilom bez posjedovanja vozačke dozvole. Međutim, kasnije te godine, postupak je obustavljen zbog toga što njegova djela nisu bila dovoljno ozbiljna da bi predstavljala krivično djelo. Izrečena mu je prekršajna sankcija. Godine 2014. rješenje o obustavi postupka je ukinuto od strane višeg tužilaštva, krivični postupak je ponovo otvoren, a aplikant je osuđen na kaznu zatvora.</p> <p>Aplikant navodi da je došlo do dupliranja postupka u njegovom predmetu.</p> <p>- Ponovno otvaranje predmeta nije rezultat pojave novih ili novootkrivenih činjenica, već različitog tumačenja relevantnog zakonodavstva i procjene okolnosti slučaja (paragrafi 90-101).</p>

		<p>- Greške državnih organa, vidi paragrafe 97-98. Ponavljanje postupka nije opravdano izuzetkom iz stava 2. člana 4.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju.</p>
--	--	--

Sedmični razvoj sudske prakse
7. – 11. mart 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stavovi 1. i 3. (c)</p>	<p>Elif Nazan Şeker v. Turkey, br. 41954/10</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Ograničenje prava na pristup advokatu po sopstvenom izboru.</p> <p>Predstavka se odnosila na navodnu nepravilnost krivičnog postupka vođenog protiv aplikantice zbog toga što domaći organi nisu poštovali njeno pravo da se brani putem branioca koga je sama odabrala (član 6., stav 3. (c)). Prvostepeni sud je odlučio da zatraži od advokatske komore da imenuje drugog branioca u ime aplikantice, koju je zastupao branilac koga je sama odabrala (poslije njegovog neopravdanog odsustva sa suđenja u dužem vremenskom periodu), a da o imenovanju novog branioca nije obaviještena aplikantica.</p> <p>- Ograničenje prava na pristup advokatu po sopstvenom izboru; tačnije odluka domaćeg suda da poništi ili opstruira optuženikov izbor branioca (pravna pomoć po sopstvenom izboru i pravilno sprovođenje pravde): vidi pregled sudske prakse u paragrafima 42-45 i 47, 51, 54, uključujući predmete Croissant v. Germany iz 1992. i Dvorski v. Croatia [Veliko vijeće] iz 2015. i relevantne kriterije u paragrafu 50. Neopravdano odsustvo sa suđenja aplikantinog advokata i dužnost suda da osigura pravilno sprovođenje pravde: vidjeti paragraf 50.</p> <p>Domaći sudovi pribjegavaju određenim procesnim mjerama koje, iako se čini da se radi o pravilnom sprovođenju pravde, ne mogu biti izuzete od zahtjeva proceduralnih garancija, posebno kada bi to potencijalno moglo biti štetno za pravo na odbranu: vidjeti paragraf 51. Štetni uticaj na ukupnu pravičnost krivičnog postupka protiv aplikantice: paragrafi 55-56.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6., stavovi 1. i 3. (c) Konvencije.</p>
<p>Član 6. stavovi 1. i 3. (c) Član 11.</p>	<p>Ekrem Can and Others v. Turkey, br. 10613/10</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda mirnog okupljanja. Pravično suđenje.</p> <p>Aplikanti su se žalili na krivične osude protiv njih zbog organizovanja protesta u zgradi suda, tokom kojeg su skandirali slogane, istakli transparent, bacali letke i zaključali se u jednom od hodnika, što je dovelo do otkazivanja nekih od ročišta zakazanih za taj dan. Svi su osuđeni na jednu godinu i osam mjeseci zatvora nakon dugotrajnog pritvora.</p> <p>- Novi činjenični scenario koji se odnosi na protest koji se održao unutar zgrade suda i koji je uključivao određeni stepen poremećaja u pravosudnim službama i negativno uticao na uredno pružanje osnovne javne usluge, bez ikakve nasilne namjere ili nasilnog ponašanja ili štete: vidjeti paragrafe 84-86 (uključujući razmatranja iz člana 17.).</p>

		<p>- Sloboda procjene države i krivična reakcija kada protest nije bio nasilan i nije prouzrokovao štetu, ali je mogao ozbiljno da poremeti rad administracije i javne službe: vidjeti §§ 91-93.</p> <p>- Vidi takođe, prema članu 6. stav 1. i stav 3. c), propust domaćih sudova da ispituju uslove oko navodnog odricanja nekih aplikanata od prava na advokata tokom njihovih policijskih intervjuja i rekonstrukcije događaja, kao i korištenje iskaza datih u odsustvu njihovih advokata kao dokaza za osudu: paragrafi 53-65.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stavova 1. i 3. (c) Konvencije u odnosu na tri aplikanta (u odnosu na ostale nema potrebe da se ispituju aplikacije). Utvrđena je povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Reyes Jimenez v. Spain, br. 57020/18</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Saglasnost za medicinsku intervenciju. Pravo na poštivanje privatnog života.</p> <p>Aplikant, tada maloljetan, imao je tri operacije tumora na mozgu. Njegovi roditelji su dali pismeni pristanak za prvu i treću operaciju i usmeni pristanak za drugu. Španski zakon predviđao je da pacijent mora prihvatiti svaku hiruršku operaciju u pisanoj formi. Aplikant se bezuspješno žalio pred domaćim sudovima da nije dat poseban pristanak u pisanoj formi za drugu operaciju – usmjerenu na uklanjanje ostatka tumora na mozgu.</p> <p>- Iako sama Konvencija ne zahtijeva nikakav poseban oblik saglasnosti, gdje je domaći zakon propisao određene izričite zahtjeve, oni su morali biti poštovani da bi se miješanje smatralo zakonom propisanim. Zaključak španskih sudova, da je usmeni sporazum bio valjan u datim okolnostima, bio je nedovoljan u svjetlu posebnih odredbi zakona, koji su zahtijevali da se pristanak da u pisanom obliku; čak i ako Konvencija ne zahtijeva da se takav pristanak da u pisanoj formi, domaći zakon to jasno zahtijeva (vidi paragraf 37).</p> <p>- Vidi također pregled sudske prakse Suda o pristanku na liječenje, uključujući i pozivanje na predmet Lopes de Sousa Fernandes v. Portugal [Veliko vijeće] iz 2017. (član 2): paragrafi 27-31, 36, 37; i upućivanje na Konvenciju iz Ovieda u vezi sa informacijama koje treba da pruže ljekari prije hirurške operacije (paragraf 32).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 6. stavovi 1. i 3. (c)</p>	<p>Tonkov v. Belgium, br. 41115/14</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pravično suđenje. Uskraćivanje prava na pristup advokatu u početnim fazama istrage.</p> <p>Aplikant se žalio da mu je uskraćeno pravo na pristup advokatu u početnim fazama istrage protiv njega, a posebno tokom njegovog policijskog zadržavanja i tokom saslušanja, intervjua i drugih istražnih mjera uključujući i poligrafsko testiranje. Takođe se žalio da je njegova osuda presudno zasnovana na inkriminirajućim izjavama saoptuženog, u odsustvu advokata, uprkos tome što je ukazao na mogućnost pritiska na saoptuženog od strane istražitelja. Osuđen je na doživotni zatvor.</p> <p>- Vidi predmet Beuze v. Belgium [Veliko vijeće], paragrafi 37-70 i posebno paragraf 71.</p> <p>- Iako je strani državljanin, aplikant se nije smatrao posebno ugroženim: paragrafi 50-52.</p> <p>- Pojašnjenje u vezi sa inkriminišućim izjavama treće osobe u odsustvu advokata (vidi paragraf 68). Uslovi pod kojima su vođena saslušanja saoptuženog, koji je davao iskaz protiv aplikanta u odsustvu advokata, i mogućim pritiskom istražitelja, misleći da bi moglo biti u njegovom interesu da svjedoči protiv aplikanta kao što je on to učinio. Na domaćim sudovima je bilo da obezbijede da dokazi nisu proizašli iz pritiska ili radnji suprotnih članu 3. Konvencije: vidjeti naročito paragrafe 65-68.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stavovi 1. i 3. (c) Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Sabani v. Belgium, br. 53069/15</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Ulazak policije u dom. Opravdanost stavljanje lisica aplikantici u prisustvu njene kćerke.</p> <p>Slučaj se odnosio na hapšenje aplikantice, strane državljanke, od strane policije u njenom domu. Policija je otišla u mjesto prebivališta aplikantice na zahtjev Ureda za strance, s ciljem da provjeri da li se pridržava naloga za protjerivanje i, ako je potrebno, da je uhapsi. Napominjući da aplikantica nije postupila po nalogu da napusti zemlju, policija ju je uhapsila, stavila joj lisice na ruke i smjestila u pritvor radi protjerivanja.</p> <p>- Nova situacija. Postavlja se pitanje da li je u ovom scenariju došlo do „miješanja“ u „dom“ aplikantice, te pitanje tereta dokazivanja: paragrafi 42-43. Pitanje da li je ulazak policije u dom aplikantice predstavljao „miješanje“. Aplikantica je dobrovoljno pustila policiju (ali policija nije prethodno najavila svoj dolazak ili razlog posjete). Pitanje da li se postupanje aplikantice u navedenim okolnostima može smatrati valjanim „odricanjem“ prema članu 8.: vidi paragraf 46. Vidi paragrafe 48-51 i 55, rekapitulaciju sudske prakse u pogledu pravnog osnova.</p> <p>- Vidi takođe dio koji se odnosi na stavljanje lisica aplikantici u prisustvu njene kćerke, čiju neophodnost nije utvrdila Vlada: paragrafi 59-61.</p>

		Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.
<p>Član 8.</p>	<p>Y.Y. and Y.Y. v. Russia, br. 43229/18</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Propust vlasti da preduzmu sve razumne mjere, bez nepotrebnog odlaganja, za izvršenje naloga o prebivalištu djeteta.</p> <p>Prva aplikantica, majka, žalila se u svoje ime i u ime svog djeteta (drugi aplikant), da su domaći organi propustili da ispoštuju svoje pozitivne obaveze prema članu 8., jer nisu obezbijedili brzo i efikasno izvršenje naloga o prisilnom određivanju mjesta boravka donesenog u njenu korist. Aplikant je uspješno pokrenuo parnični postupak zbog navedenog propusta domaćih organa i dosuđena mu je naknada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zastupanje maloljetnika: Locus standi majke, u čiju je korist donesena odluka o određivanju mjesta boravka djeteta, da djeluje u ime maloljetnika pred sudom: paragraf 43. - Neophodnost da se obezbijedi brza implementacija naloga o izvršenju iz člana 8. - Član 34: Zadržan status žrtve uprkos domaćem priznanju neizvršenja, kao i finansijskog obeštećenja za prvi vremenski period, „jer nije bilo obezbjeđeno odgovarajuće izvršenje i aplikanti su i dalje bili razdvojeni“: vidjeti paragraf 51. - Za kasniji period neizvršenja naloga o prisilnom određivanju mjesta boravka, iako su preduzete određene mjere za implementaciju od strane nadležnih organa, njihova adekvatnost se mora ocijeniti u svjetlu neotklonjivih posljedica protoka vremena na odnos između djeteta i roditelja: vidi paragraf 52 (vidi i predmet Gubasheva and Ferzauli v. Russia). <p>Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije u odnosu na oba aplikanta.</p>
<p>Član 14. u vezi sa članom 11.</p>	<p>Zakharova and Others v. Russia, br. 12736/10</p> <p>8. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Diskriminacija na osnovu članstva u sindikatu.</p> <p>Aplikanti su bili aktivni članovi sindikata u opštinskoj obrazovnoj ustanovi. Pripadali su zaštićenoj grupi i pretrpjeli su štetne radnje od strane svog poslodavca (skraćenje radnog vremena i ponovljeni pokušaji otpuštanja). Žalili su se da su diskriminirani na osnovu članstva u sindikatu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidi pozitivnu obavezu država da osiguraju stvarnu i efikasnu zaštitu od diskriminacije protiv sindikata i teret dokazivanja u ovoj sferi, posebno u paragrafima 35-37, 42-44, uključujući upućivanje na relevantne međunarodne materijale (Evropska socijalna povelja i materijali Međunarodne organizacije rada). <p>Utvrđena je povreda člana 14. u vezi sa članom 11. Konvencije.</p>

<p>Član 3.</p> <p>Član 5. stav 1.</p>	<p>Shenturk and Others v. Azerbaijan, br. 41326/17 i 3 druga</p> <p>10. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Protivpravno pritvaranje. Uskraćivanje efektivnih garancija zaštite od proizvoljnog protjerivanja.</p> <p>Aplikanti, turski državljani, radili su u Azerbejdžanu kao nastavnici u privatnim školama povezanim s Gülenovim pokretom. Imali su regulisane svoje boravišne statute. Žalili su se na njihovo hapšenje, pritvor i vansudsko protjerivanje iz Azerbejdžana u Tursku. Ove mjere su poduzete nakon zahtjeva turskih vlasti upućenih njihovim azerbejdžanskim kolegama za hapšenje i deportaciju aplikanata. Nakon toga su ih uhapsile turske vlasti.</p> <p>- Prigovor u vezi sa zastupanjem jednog aplikanta pred Sudom (navodno je falsifikovan njegov potpis na obrascu prijave): paragrafi 86-89. Ovaj slučaj potrebno je razlikovati od slučajeva u kojima je zastupnik podnio obrazac za prijavu u ime aplikanta bez njegovog znanja ili ovlaštenja.</p> <p>- Član 5. stav 1. (paragrafi 100-107): situacija prikrivene ekstradicije između dvije države članice i vanzakonskog transfera osoba suprotno domaćem i međunarodnom pravu. Vidi opća načela u predmetu El-Masri v. the former Yugoslav Republic of Macedonia [Veliko vijeće].</p> <p>- Član 3. (proceduralna obaveza): Užurbana deportacija (paragraf 115) i uskraćivanje efektivnih garancija zaštite od proizvoljnog prisilnog vraćanja (refoulement); nacionalne vlasti nisu ispitale strahove aplikanata od maltretiranja ako budu vraćeni u Tursku, dok je odluka o njihovom udaljenju iz Azerbejdžana, na osnovu poništenja pasoša ili boravišne dozvole, bila ništa drugo nego izgovor za prikriveno izručenje: paragrafi 112-116.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 3. i člana 5. stav 1. Konvencije.</p>
---------------------------------------	---	--

Sedmični razvoj sudske prakse
14. - 18. mart 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Grzęda v. Poland, br. 43572/18</p> <p>15. mart 2022.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Pristup sudu. Nedostatak sudske revizije.</p> <p>Aplikant, sudija, izabran je u Nacionalno pravosudno vijeće (NCJ) na četvorogodišnji mandat. Žalio se na prerano okončanje svog mandata u kontekstu niza reformi pravosuđa u Poljskoj, uključujući reformu NCJ-a i na nemogućnost sudske preispitivanja ove odluke o prestanku mandata. On je ostao na poziciji sudije. U nekoliko predmeta je NCJ razmatralo pitanja u vezi sa reorganizacijom sudova i vladavinom prava u Poljskoj.</p> <p>- Novo pitanje: primjenjivost člana 6. stav 1. na spor koji je nastao zbog prijevremenog prestanka mandata člana Nacionalnog pravosudnog vijeća nakon kojeg je on ostao na funkciji sudije. Vidi postojanje istinskog i ozbiljnog spora oko „prava“ (paragrafi 266-285) i, posebno, razvoj prvog i drugog uslova “Eskelinenovog testa”, te relevantnost razmatranja koja se odnose na nezavisnost sudstva (paragrafi 287-327). Vidi takođe upućivanje na principe supsidijarnosti i zajedničke odgovornosti (paragraf 324).</p> <p>- Pristup sudu/nedostatak sudske revizije (paragrafi 344-350): vidi razmatranja o vladavini prava (paragrafi 339-341), obaveze država da se pridržavaju standarda vladavine prava i poštuju svoje obaveze prema međunarodnom pravu. Proceduralne zaštitne mjere, slične onima koje bi trebale biti dostupne u slučajevima razrješenja ili premještanja sudija, trebale bi biti dostupne i kada je sudija smijenjen sa funkcije člana Pravosudnog vijeća. Potreba da se zaštiti autonomija pravosudnog vijeća, posebno u pitanjima koja se tiču imenovanja sudija, od zadiranja zakonodavne i izvršne vlasti (paragraf 346). Razmatranja o uzastopnim reformama poljskog pravosuđa (paragraf 348).</p> <p>- Vidi relevantno međunarodno pravo, pravo EU i materijal uporednog prava: paragrafi 120-171.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p>	<p>Normantowicz v. Poland, br. 65196/16</p> <p>17. mart 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Medicinska pomoć i njega obezbjeđena zatvoreniku.</p> <p>Aplikant je osoba sa utvrđenim tjelesnim invaliditetom i osuđenik je sa posebnim potrebama. Žalio se na neadekvatnu medicinsku njegu u pritvoru i na procjenu nadležnih organa da li je sposoban da služi kaznu zatvora s obzirom na višestruke bolesti. Naveo je da mu vlasti nisu osigurale operaciju zbog problema s kičmom, što je uzrokovalo njegovu vezanost za invalidska kolica. Požalio se i da je trebalo skoro četrnaest mjeseci da se ispita njegov zahtjev za izdavanje dozvole za odsustvo iz zatvora, koju je tražio iz zdravstvenih razloga.</p>

		<p>- Boravak u zatvoru aplikanta obzirom na njegovo zdravstveno stanje (paragrafi 79-113) i adekvatnost medicinske njege koja se pruža aplikantu u zatvoru posmatrano u kontekstu kašnjenja operacije aplikanta, iako se nije moglo pripisati vlastima, već prije svega sopstvenom stavu aplikanta, kao i nezavisnim faktorima i nepredvidivom razvoju događaja (paragraf 94).</p> <p>- Sposobnost aplikanta za nastavak služenja zatvorske kazne s obzirom na njegovo zdravlje (paragrafi 96-113): osnovanost odluke vlasti da ga ne puste na slobodu bile su relevantne i dovoljne. Međutim, protek perioda od preko godinu dana da se odluči o hitnom zahtjevu zatvorenika sa posebnim potrebama za puštanje na slobodu na osnovu dozvole, u principu nije bio u skladu sa zahtjevima člana 3. Samo izuzetne okolnosti bi opravdale odloženi postupak: vidi, posebno, principe postavljene u paragrafima 100-103 i, u ovom slučaju, postojanje izuzetnih okolnosti koje opravdavaju dugotrajan postupak: paragrafi 104-111.</p> <p>Nije utvrđena poreda člana 3. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Fu Quan, s.r.o. v. the Czech Republic, br. 24827/14</p> <p>17. mart 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Privremeno oduzimanje imovine u toku istrage i suđenja za utaju poreza.</p> <p>Predmet se odnosio na privremeno oduzimanje imovine kompanije aplikanta u iznosu od skoro 2,4 miliona eura u toku istrage o utaji poreza i suđenju njenom generalnom direktoru i saradniku. Oduzimanje je naloženo zbog postojanja sumnje da je oduzeta roba povezana sa teškim privrednim kriminalnim aktivnostima za koje su bili optuženi generalni direktor i saradnik kompanije aplikanta, a kako bi se spriječilo prenošenje imovine u inostranstvo u slučaju da budu osuđeni.</p> <p>- Roba kompanije aplikanta zadržana je skoro godinu i po dana nakon što je krivični postupak okončan oslobađajućom presudom.</p> <p>- Vidi pregled sudske prakse o oduzimanju imovine i o primjeni privremenih mjera u kontekstu sudskog postupka s ciljem osiguranja izvršenja mogućeg naloga za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom: paragrafi 65-69 i 73-74.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Članovi 2., 3. i 5.</p>	<p>Tunç v. Turkey (odluka), br. 45801/19</p>	<p>Nesprovođenje efikasne istrage vlasti o nestanku osobe.</p> <p>Predmet se ticao nestanaka rođaka aplikanta, te navodne povrede članova 2., 3. i 5. Konvencije.</p> <p>- Pitanje prihvatljivosti prema članu 35. stav 2. b), prema kojem Sud neće rješavati nijednu aplikaciju podnesenu na osnovu člana 34. koja je „već podnesena u drugom postupku u kontekstu međunarodne istrage ili poravnanja i ne sadrži nove relevantne informacije“.</p>

	<p>22. februar 2022. (pismeni otpravak 17. mart 2022)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Vidi primjenu relevantne sudske prakse prema ovom članu u vezi s postupkom pred „Radnom grupom za prisilne ili nedobrovoljne nestanke Komisije Ujedinjenih naroda za ljudska prava” (opisano u paragrafima 38-52).</p> <p>Prema tuženoj Vladi, Sud se ne bi trebao baviti ovom aplikacijom, jer je ona već bila prijavljena Radnoj grupi. Sud nije spriječen da ispita aplikaciju u skladu sa članom 35. stav 2. (b) Konvencije. Vidi i odluku Malsagova and Others v. Russia.</p> <p>- Vidi paragrafe 71-97 u vezi reakcije vlasti suočenih sa nestancima osoba.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 6. stav 1. Član 6. stav 3. (a) i (c)</p>	<p>Bjarki H. Diego v. Iceland, br. 30965/17</p> <p>15. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pravično suđenje. Pravo na odbranu.</p> <p>Aplikant se žalio da je tužiocu dao izjavu u svojstvu svjedoka, a da nije znao da je osumnjičen, te time nije mogao da iskoristi svoje pravo na odbranu.</p> <p>On je bio jedan od osam osoba čiji su telefoni prisluškivani u periodu od dva mjeseca prije njegovog spornog ispitivanja, na osnovu naloga izdatih u kontekstu velike finansijske istrage. Više puta je spominjan kao “osumnjicheni” u izvještajima o napretku prisluškivanja telefona.</p> <p>- Obim člana 6. i postojanje „krivične optužbe“ protiv aplikanta u vrijeme njegovog ispitivanja u svojstvu svjedoka na osnovu toga što se već smatrao osumnjičenim: paragrafi 43-47. Da li je odsustvo advokata na razgovoru imalo za posljedicu nepovratnu štetu opštoj pravičnosti krivičnog postupka protiv aplikanta: paragrafi 50-60.</p> <p>Činjenica da je aplikant bio advokat nije ga lišila prava na odbranu zaštićeno odredbom člana 6. stav 3.: vidjeti paragraf 55. Privilegija protiv samooptuživanja razmatrana u kontekstu finansijske/bankarske krize: vidjeti paragraf 58.</p> <p>Član 41.: Konstatacija povrede predstavlja dovoljnu pravičnu naknadu u pogledu nematerijalne štete, a na tuženoj državi je da izabere, pod nadzorom Komiteta ministara, mjere koje treba usvojiti kako bi se okončala povreda: paragraf 64.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stavovi 1. i 3. (a) i (c) Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije u pogledu zahtjeva za nezavisan i nepristrasan sud.</p>

<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Lidiya Nikitina v. Russia, br. 8051/20</p> <p>15. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Oduzimanje stana bez obeštećenja kupca.</p> <p>Aplikant je kupio stan u dobroj namjeri od pojedinca koji tvrdi da je vlasnik stana. Zemljišno-knjižni ured je odbio zahtjev za registraciju njegovog prava vlasništva zbog toga što je prvobitni vlasnik umro. Protiv aplikanta su gradske vlasti pokrenule postupak za povrat stana, jer se radi o imovini na koju nemaju položeno pravo. Sud je naložio poništenje prava vlasništva aplikanta na imovini bez dosuđivanja naknade. Aplikant se žalio bezuspješno.</p> <p>- Ispitivanje razloga koje su dali sudovi za poništenje prava aplikanta na imovinu. Prodaja stana aplikantu bila je rezultat, prije svega, neadekvatne i zakašnjele koordinacije između različitih lokalnih i saveznih vlasti: vidjeti paragrafe 49, 50 i 52.</p> <p>Uporedite sličan slučaj Olkhovik and Others v. Russia (odluka) – neprihvatljiva aplikacija zbog iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova (član 35. stav 1.) nakon uvođenja novog efektivnog pravnog lijeka za naknadu štete koji će koristiti <i>bona fide</i> kupci stanova vraćenih državi (uporedi sa predmetom Lidiya Nikitina, paragrafi 32-40). Vidi paragrafe 37-42, uključujući upućivanje na paragraf 37, na principe supsidijarnosti i podijeljene odgovornosti.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>OOO Memo v. Russia, br. 2840/10</p> <p>15. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novo pitanje. Sloboda izražavanja. Kritikovanje postupanja administracije.</p> <p>Regionalna uprava pokrenula je građanski postupak protiv aplikanta, onlajn medija. Aplikantu je naloženo da objavi povlačenje nekoliko izjava iz članka u kojem se kritikuje postupanje administracije. Prema aplikantu, osporena mjera nije imala nikakav "legitiman cilj", jer državni organi nemaju poslovnu reputaciju.</p> <p>- Razvoj sudske prakse u vezi sa javnim organima koji traže pravnu zaštitu svog "ugleda". Pitanje da li se mjere usmjerene na zaštitu reputacijskih interesa javnog tijela mogu smatrati ostvarivanjem "legitimnog cilja", te da li se cilj "zaštite ugleda ... drugih" iz člana 10. stav 2. proširuje na javna tijela i preciznije, organe izvršne vlasti koji imaju javna ovlaštenja (paragrafi 37-49).</p> <p>Vidi novo opšte pravilo izloženo u ovoj presudi u vezi sa građanskim postupcima za klevetu koje je, u svoje ime, pokrenulo pravno lice koje vrši javnu vlast: paragrafi 46-48.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 11.</p>	<p>Communauté genevoise d'action syndicale (CGAS) v. Switzerland, br. 21881/20</p> <p>15. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novo pitanje u vezi slobode mirnog okupljanja. COVID.</p> <p>Aplikant je udruženje čiji je cilj odbrana interesa radnika i članova organizacije, posebno u sferi sindikalnih i demokratskih sloboda. Navodi da mu je uskraćeno pravo da organizuje ili učestvuje na bilo kom javnom skupu, prema saveznoj uredbi donesenoj tokom prvih mjeseci pandemije COVID-19 (mart-maj 2020.). Moguće kazne su bile krivične prirode i mogle bi podrazumijevati kaznu zatvora od tri godine. Iako su savezne uredbe regularno mogle biti predmet preliminarne odluke o ustavnosti, Savezni vrhovni sud, u vrlo specifičnim okolnostima općeg karantina, nije ispitao meritum zahtjeva za slobodu okupljanja i nije ocijenio kompatibilnost pomenute uredbe sa Ustavom.</p> <p>- Član 34.: Udruženje se smatra žrtvom opšte mjere (paragrafi 36-42). Prema članu 35. stav 1., prigovor tužene Vlade u pogledu neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova, posmatran u kontekstu pandemije, se odbacuje (paragrafi 52-60).</p> <p>- Novina: po prvi put je ograničenje uvedeno u sklopu napora za suzbijanje pandemije COVID-19 proglašeno nekompatibilnim s Konvencijom. Vidite stepen slobodne procjene država u ovom kontekstu i relevantne faktore (paragraf 91) i posebno, u ovom slučaju, odsustvo djelotvornog sudskog preispitivanja mjere: paragrafi 84-92.</p> <p>Vidi i primjenu principa sudske prakse o kvalitetu parlamentarne i sudske revizije na nacionalnom nivou (Animal Defenders International v. the United Kingdom [Veliko vijeće], paragraf 108) u kontekstu usvajanja takvih hitnih mjera: paragraf 88 primjena Kudrevičius and Others v. Lithuania [Veliko vijeće], kontekstualno, uz oslanjanje na pozitivne obaveze država da zaštite život i zdravlje prema članovima 2. i 8.: vidjeti paragrafe 84-91.</p> <p>- Član 15.: Tužena država nije iskoristila član 15. Konvencije (mjere odstupanja) i stoga je od nje zahtijevano da u potpunosti ispoštuje zahtjeve člana 11.: paragraf 90.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Goncalves Monteiro v. Portugal, br. 65666/16</p> <p>15. mart 2022.</p>	<p>Obaveze države u slučaju nestanka osobe.</p> <p>Predmet se odnosio na iznenadni nestanak aplikantove kćerke 2006. godine koja od tada nije pronađena. Mlada odrasla osoba je patila od psihičkih problema koji su zahtijevali redovne lijekove. Aplikant, njen otac, pozvao se na pravo efikasne istrage kako bi se locirala nestala osoba i utvrdile okolnosti nestanka.</p> <p>- Razlikovanje istražnih radnji za pronalaženje nestale osobe (član 2. materijalna obaveza zaštite) i istražnih radnji za rasvjetljavanje onoga što se dogodilo (član 2. procesne istražne obaveze).</p>

	Odjel IV	<p>- Vidi pregled sudske prakse o pozitivnim obavezama država koje se suočavaju sa nestankom mlade osobe, posebno koja pati od mentalnog poremećaja: paragrafi 93-133, uključujući adekvatnost mjera koje su preduzeli nadležni organi da zaštite život u takvom posebnom kontekstu (paragrafi 116-117) i odsustvo efikasnosti sa njihove strane i neefikasnost istrage tokom perioda od tri godine nakon nestanka (paragrafi 128-133).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 2. Konvencije u procesnom aspektu. Nije utvrđena povreda člana 2. Konvencije u materijalnom aspektu.</p>
--	----------	---

Sedmični razvoj sudske prakse
21. - 25. mart 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1	<p>Wyszyński v. Poland, br. 66/12</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kontrola korištenja imovine. Naknada za korištenje stana od strane podstanara nakon naloga za deložaciju.</p> <p>Predmet se odnosio na odbijanje domaćih vlasti da aplikantu dodijele naknadu zbog činjenice da je podstanar koristio njegov stan bez valjanog pravnog prava. Podstanar je ostao u stanu aplikanta više od četiri i po godine nakon naloga za deložaciju.</p> <p>Prekomjerni zahtjevi koje su domaći sudovi nametnuli stranci u pogledu utvrđivanja odštetne odgovornosti i tereta dokazivanja. Proizvoljno odbacivanje zahtjeva aplikanta za kompenzaciju. Vidi paragrafe 37-42.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
Član 35. stav 1.	<p>Aspiotis v. Greece (odluka), br. 4561/17</p> <p>1. mart 2022. (pismeni otpravak 24. mart 2022.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Isrpljivanje domaćih pravnih lijekova.</p> <p>Predmet je pokrenuo pitanje efikasnosti žalbe višem tužiocu u smislu člana 35. Konvencije. Radi se o žalbi koja je prema domaćem pravnom okviru bila dostupna podnosiocu žalbe i bila je njegovo lično pravo kojeg nije iskoristio.</p> <p>Vidi specifičnost domaćeg zakona i nacionalnih odluka koje je donela tužena Vlada koje pokazuju efikasnost pravnog lijeka: paragrafi 50-55. Uporedite sa predmetom Belevitskiy v. Russia, paragrafi 59-60, u vezi sa žalbom višem tužiocu.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 3. Član 5. stav 3.	<p>Cosovan v. the Republic of Moldova, br. 13472/18</p> <p>22. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Medicinski tretman pritvorenika koji je u terminalnoj fazi bolesti.</p> <p>Predmet se ticao medicinskog tretmana pritvorenika sa teškom bolešću u terminalnoj fazi, kao i kompatibilnosti takvog stanja sa nastavkom pritvora. Aplikant je bolovao od niza bolesti prije hapšenja. Bio je u teškom zdravstvenom stanju sa nizom komplikacija, zbog čega se liječio u pritvoru. Umro je otprilike godinu i po nakon puštanja na slobodu.</p> <p>- Član 3: Primjena tri relevantna faktora za procjenu kompatibilnosti pritvora bolesne osobe: (i) zdravstveno stanje pritvorenika i uticaj njegovog zdravstvenog stanja na trajanje pritvora, (ii) kvalitet</p>

		<p>medicinske njege i tretmana pruženih u pritvoru, i (iii) kompatibilnost nastavka pritvora pritvorenika sa njegovim zdravstvenim stanjem: vidjeti paragrafe 73-90.</p> <p>U ovom slučaju, uprkos tome što je sud priznao da je bolest aplikanta u terminalnoj fazi, što predstavlja opasnost po njegov život, on je zadržan u pritvoru još 17 mjeseci. Vidi takođe paragrafe 88-89: Ne postoji opravdanje da se pravi razlika između osobe osuđene pravosnažnom presudom i pritvorenog lica do suđenja, kada je u pitanju patnja uzrokovana pritvorom koja nije u skladu sa zdravstvenim stanjem te osobe.</p> <p>- Vidi takođe u vezi člana 2. (paragrafi 56-62) da li bi se moglo smatrati da su pritvor i tretman aplikanta u pritvoru ozbiljno ugrozili njegov život prije nego što li je pušten na slobodu.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 3. i člana 5. stav 3. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Wikimedia Foundation, Inc. v. Turkey (odluka), br. 25479/19</p> <p>1. mart 2022. (pismeni otpravak 24. mart 2022.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Blokiranje web stranice.</p> <p>Predmet se odnosio na zahtjev državnog organa za uklanjanje određenih sadržaja sa web stranice aplikanta i naknadni nalog za blokiranje pristupa cijeloj web stranici, jer tehnički nije bilo moguće blokirati samo određeni sadržaj. Naredba o blokiranju pristupa web stranici Wikipedia, koju je prvobitno donijelo administrativno tijelo, a potom potvrdio i sud, ukinuta je nakon presude Ustavnog suda, koji je svoju presudu donio nakon dvije godine i osam mjeseci.</p> <p>Član 35. stav 1.: Djelotvorni pravni lijekovi u vezi sa blokiranjem web stranica (paragrafi 38-51): u ovom slučaju, Ustavni sud je donio nekoliko presuda o blokiranju web stranica, putem kojih je utvrdio veliki broj kriterija koje će pratiti nacionalne vlasti i sudovi pozvani da ispituju zahtjeve, odnosno naloge za blokiranje.</p> <p>Član 34. i gubitak statusa žrtve nakon iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova: vidjeti, posebno, pitanje dužine djelotvornog pravnog lijeka u kontekstu člana 10. (dužina postupka pred Ustavnim sudom), i stav Suda o tome: vidjeti paragrafe 46-47. Vidi i pristup Suda o priznavanju kršenja prava od strane nacionalnih vlasti u ovom kontekstu, i pojam odgovarajućeg i dovoljnog obeštećenja u kontekstu člana 10., za gubitak statusa žrtve: vidi paragraf 48-50.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

<p>Član 3.</p>	<p>T.K. and Others v. Lithuania, br. 55978/20</p> <p>22. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Odbijanje zahtjeva za azil i odluka o vraćanju u zemlju porjekla.</p> <p>Aplikanti, bračni par sa svoje četvero maloljetne djece, državljani su Tadžikistana. U Litvaniju su stigli 2019. i tamo zatražili azil, tvrdeći da je otac bio član opozicione političke stranke koja je zabranjena i proglašena terorističkom organizacijom u Tadžikistanu. Litvanske vlasti su odbile njihove zahtjeve za azil i odlučile da ih vrata u Tadžikistan. Aplikanti su se žalili da bi ih vraćanje u zemlju porjekla dovelo u opasnost od zlostavljanja zbog očevo članstva u zabranjenoj opozicionoj političkoj stranci, koja je sistematski izložena praksi zlostavljanja.</p> <p>Vidite sudsku praksu u vezi sa slučajevima u kojima aplikant navodi da je član grupe koja je sistematski izložena praksi zlostavljanja u zemlji porjekla: paragrafi 75-90.</p> <p>Utvrđeno je da, s obzirom na propust domaćih vlasti da u dovoljnoj mjeri procjene postojanje prakse zlostavljanja osoba koje su bile u sličnoj situaciji kao aplikanti iz Tadžikistana, vraćanje aplikanta u Tadžikistan bez nove procjena tog aspekta bi dovelo do kršenja člana 3. Konvencije.</p>
<p>Član 2. Član 3.</p>	<p>Filippov v. Russia, br. 19355/09</p> <p>22. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Samoubistvo osobe tokom služenja vojnog roka. Neefikasna istraga.</p> <p>Predmet se ticao zlostavljanja i samoubistva sina aplikanta, tokom njegovog služenja vojnog roka i naknadne istrage. Pitanje malverzacija u nacionalnim oružanim snagama i rizika koji iz toga proističu (uključujući rizik od samoubistva) bilo je opšte poznato i u ovom slučaju vlasti su znale ili su morale znati da sin aplikanta pripada kategoriji ranjivih vojnika sa visokim rizikom od odmazde i samoubistva, jer je bio žrtva nasilja, iznude i drugih maltretiranja od strane svojih kolega regruta.</p> <p>Vidi paragrafe 80-93 u vezi nasilja koje je regrut pretrpio, tokom dužeg vremenskog perioda uprkos ponovljenim zahtjevima za premještanje i stalnoj anksioznosti izazvanoj neposrednim rizikom od fizičkog nasilja od strane njegovih kolega regruta (paragraf 103).</p> <p>Utvrđena je povreda članova 2. i 3. Konvencije u materijalnom i procesnom dijelu.</p>
<p>Član 2. Član 14.</p>	<p>Y and Others v. Bulgaria, br. 9077/18</p> <p>22. mart 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Propust vlasti da zaštite život žene koja je bila žrtva nasilja u porodici.</p> <p>Aplikanti su rođaci žene koju je ubio njen suprug od koga je bila <i>de facto</i> odvojena, a koji ju je maltretirao nekoliko mjeseci čime je bila izložena nasilju u porodici. Aplikanti su takođe naveli opšte nezadovoljstvo prema nasilju nad ženama.</p> <p>- Član 2: predmet Osman v. the United Kingdom [Veliko vijeće] u kontekstu nasilja u porodici sa smrtnom posljedicom kako je pojašnjeno u predmetu Kurt v. Austria [Veliko vijeće]. Odgovor vlasti morao je biti procijenjen od trenutka kada je žrtva prvi put kontaktirala nadležne organe u vezi s nasiljem u porodici,</p>

		<p>otprilike devet mjeseci prije smrti. Da su nacionalne vlasti pravilno procijenile rizik, imale bi u svom arsenalu dovoljno alata da preduzmu „operativne mjere“ dizajnirane da se suprotstave pomenutom riziku (paragrafi 89-110). Odgovarajući preventivni odgovor često zahtjeva koordinaciju između više organa (videti paragraf 109).</p> <p>- Član 2. u vezi sa članom 14.: predmet Opuz v. Turkey, 2009, i Volodina v. Russia, 2019: paragrafi 120-136. Aplikanti nisu naveli <i>prima facie</i> slučaj opšte i diskriminatorne pasivnosti bugarskih vlasti u pogledu nasilja u porodici usmjerenog protiv žena (paragrafi 125-133). U ovom slučaju, nema dokaza o antiženskom postupanju državnih službenika koji se bave konkretno slučajem žrtve (paragrafi 132-135).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 2. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 14. Konvencije u vezi sa članom 2.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 34.</p>	<p>Mateuț v. Romania (odluka), br. 35959/15</p> <p>1. mart 2022. (pismeni opravak 24. mart 2022.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Presretanje telefonskog razgovora između advokata i njegovog klijenta. Aplikant je advokat. Bio je branilac osobe čiji je telefon prisluškivan u kontekstu kriminalističke istrage. Aplikant se žalio na presretanje telefonskog razgovora između njega i njegovog klijenta, te da je nakon toga morao da se pojavi kao svjedok u krivičnom postupku svog klijenta.</p> <p>Član 34.: Osporeni snimci su proglašeni nezakonitim od strane domaćih sudova koji su postupali u predmetu aplikantovog klijenta, i isti su isključeni iz dokaza; osim toga, aplikant je mogao podnijeti posebnu parničnu tužbu za naknadu štete. Vidi paragrafe 33-39 i posebno paragraf 37.</p> <p>Aplikantov gubitak statusa žrtve (prema članu 34.) na osnovu implicitnog priznanja povrede na domaćem nivou i postojanja načina za kompenzaciju koju on nije iskoristio.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>C.E. and Others v. France, brojevi 29775/18 i 29693/19</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nemogućnost zakonskog priznavanja veze između djeteta i bivšeg partnera djetetove majke. Oba slučaja su se odnosila na istospolne parove sa djecom, koji su se razveli. Odnosili su se na sudsko odbijanje zahtjeva aplikantata za priznavanje zakonskog odnosa roditelj-dijete.</p> <p>Postojanje „porodičnog života“ i „privatnog života“ s obzirom na specifičnosti dotičnih situacija (paragrafi 49-55). Polje slobodne procjene države (paragrafi 85-90) i pozitivna obaveza države u vezi sa „porodičnim životom“ i „privatnim životom“ u ovakvim situacijama u nedostatku evropskog konsenzusa.</p>

		<p>U ovom slučaju, pogledajte, posebno, ocjenu domaćeg prava koju je dao Sud, uključujući nedavni razvoj bioetike i relevantnog pravnog okvira, za koji se utvrdilo da ispunjava legitimna očekivanja podnosioca predstavke s obzirom na njihove posebne situacije (paragraf 99-116).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. stav 1. i stav 2.</p>	<p>Benghezal v. France, br. 48045/15</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pretpostavka nevinosti.</p> <p>Predmet se odnosio na obrazloženje presude kojom je aplikantici naloženo da plati građansku štetu. Obrazloženje je bilo formulirano na način koji sugerira da je aplikant kriv za djelo za koje je oslobođen u krivičnom postupku. Aplikantica se takođe žalila da joj je sud naložio da isplati stranci troškove postupka pred Kasacionim sudom.</p> <p>- Član 6. stav 2. i pretpostavka nevinosti u ovom kontekstu: vidi primjenjivost ovog člana, paragrafi 22-31, i, u ovom slučaju, korektivni pristup koji je zauzeo Kasacioni sud koji je ispravio neprikladnu formulaciju, bez poništavanja same presude (vidi paragraf 36).</p> <p>- Član 6. (građanski aspekt), pristup sudu i iznos troškova pravnog zastupanja pred kasacionim sudom: vidi sažetak relevantne sudske prakse (paragrafi 43-45).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 6. stav 1. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 2. Konvencije.</p>
<p>Član 10. Član 6. stav 1.</p>	<p>Zayidov v. Azerbajdžan (no. 2), br. 5386/10</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda izražavanja novinara. Oduzimanje rukopisa knjige u pritvoru.</p> <p>Aplikant, novinar, osuđen je za huliganstvo. Dok je bio u pritvoru, napisao je knjigu o svojim iskustvima i razmišljanjima o njegovom pritvoru, kao i o političkim događajima/ličnostima. Njegov rukopis knjige je oduzet i uprava pritvorskog objekta ga je uništila. Rukopis knjige je klasifikovan kao prepiska zatvorenika, a pravni osnov za oduzimanje i uništavanje rukopisa na koji su se vlasti pozivale bile su odredbe Internog disciplinskog pravilnika.</p> <p>- Član 10.: Iako je rukopis klasifikovan kao "prepiska" od strane domaćih vlasti, ta klasifikacija nije obavezujuća za Sud, a pritužba se ne razmatra prema članu 8. (prepiska): vidi paragrafe 62-65.</p> <p>Zahtjev "kvaliteta zakona": miješanje nije bilo "propisano zakonom", jer je pravilo na koje se oslanjalo za miješanje bilo podložno širokom spektru tumačenja, bez zaštite od proizvoljnih odluka. Vidi paragrafe 67-74 uključujući rekapitulaciju sudske prakse o tome da li je miješanje bilo „propisano zakonom“.</p>

		<p>- Član 6. (građanski aspekt): Pogledajte sažetak sudske prakse o ličnom prisustvu stranaka na ročištima u parničnom postupku, ako se radi o stranci koja se nalazi u pritvoru/na odsluženju kazne zatvora (paragrafi 88-89) i, u ovom predmetu situaciju u kojoj je (i) pored prisustva njegovog advokata, lično prisustvo aplikanta bilo neophodno za efektivno raspravljanje njegovog slučaja (paragrafi 92-95), i gdje su (ii) domaći sudovi trebali da saslušaju svjedoke koje je predložio aplikant ili da daju jasne razloge za svoje odluke da to ne učine (paragrafi 96-98).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10. i člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Pálka and Others v. the Czech Republic, br. 30262/13</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Naknada za eksproprisano zemljište.</p> <p>Zemljište aplikanta je eksproprisano 2005. godine radi izgradnje autoputa. Aplikanti su se žalili da je naknada koja im je isplaćena previše formalno obračunata i da iznosi samo 13% tržišne cijene eksproprisane imovine. Propisi o cijenama, koji su bili na snazi u relevantno vrijeme, propisivali su konkretne obavezujuće iznose koji će se dodijeliti na ime naknade za eksproprijaciju, ne dozvoljavajući nacionalnim vlastima da naprave procjenu koja bi uzela u obzir specifične okolnosti slučaja. Tako su domaći sudovi donijeli odluku da se primjenjuju samo cijene utvrđene propisima i, po tom osnovu, odbili su ispitati bilo koji drugi dokaz koji se odnosio na procjenu posljedica eksproprijacije.</p> <p>Vidi paragrafe 60-65. Sistem kompenzacije koristeći tabele i stope koje izdaje administracija nije sam po sebi problematičan prema Konvenciji, ali zakonodavstvo mora predvidjeti „postupak koji osigurava sveukupnu procjenu posljedica eksproprijacije“.</p> <p>Član 41.: Aplikanti su slobodni da podnesu zahtev za ponavljanje postupka pred Ustavnim sudom (paragrafi 68-70).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 1. Protokola br. 1.</p>
<p>Član 35. stav 1.</p>	<p>Saakashvili v. Georgia (odluka), brojevi 6232/20 i 22394/20</p> <p>1. mart 2022. (pismeni otpravak 24. mart 2022.)</p>	<p>Suđenje i osuda u odsustvu.</p> <p>Prijave su se ticale pravičnosti dva odvojena seta krivičnih postupaka u kojima je aplikantu, bivšem predsjedniku Gruzije, suđeno u odsustvu. Postupci su završeni donošenjem osuđujuće presude. Tužena Vlada je posebno uložila prigovor neprihvatljivosti predstavke zbog propusta aplikanta da ispoštuje rok od šest mjeseci prema članu 35. stav 1. Konvencije.</p> <p>- Kako je osporeni datum podnošenja zahtjeva prethodio stupanju na snagu Protokola br. 15, koji je skratio primjenjivi rok iz člana 35. stav 1. za podnošenje zahtjeva na četiri mjeseca, Sud se pozvao na svoju prethodnu sudsku praksu o šestomjesečnom pravilu: paragrafi 46-47.</p>

	<p>Odjel V</p>	<p>- Polazna tačka za obračun šestomjesečnog roka je, u ovom slučaju, datum dostavljanja potpuno obrazložene kopije pravosnažne odluke zakonskom zastupniku aplikanta, jer je to bio datum od kada su aplikant i/ili njegov ili njen zastupnik imali „dovoljno znanja“ o konačnoj domaćoj odluci: vidjeti paragraf 48.</p> <p>- Globalna zdravstvena kriza Covid-19 i obračun šestomjesečnog perioda (član 35. stav 1.). Prvo ispitivanje primjene pravila šest meseci i njegovog produženja, u izuzetnim okolnostima pandemije: vidjeti paragrafe 49-59, uključujući razmatranja o članu 19. i članu 32. Konvencije. Izuzetna priroda produženja koja treba da bude striktno povezana sa situacijom bez presedana koja se dogodila (paragrafi 56-57); vidi posebno upućivanje na opšti princip međunarodnog javnog prava u slučaju više sile (paragraf 55).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>A.M. v. Norway, br. 30254/18</p> <p>24. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Surogat majčinstvo.</p> <p>Aplikant je žena koja je učestvovala u dogovoru o gestacijskom surogat majčinstvu sprovedenom u SAD-u sa biološkim ocem. Veza između aplikantice i biološkog oca djeteta već je bila završena kada je oplođena jajna stanica donora uspješno prebačena u surogat majku. Nakon povratka u Norvešku, bivši partner aplikantice i biološki otac djeteta odlučio je da se dijete više ne sastaje sa aplikanticom, te da aplikantica ne može usvojiti dijete bez pristanka bivšeg partnera. Žalila se da joj domaći organi nisu odobrili pravo na kontakt s djetetom s kojim nije imala nikakve biološke veze, niti su je priznali kao djetetovu majku, bilo priznavanjem izvoda iz matične knjige rođenih izdatim u Sjedinjenim Državama, bilo odobrenjem njenog zahtjeva za majčinstvom.</p> <p>U poređenju sa prethodnim slučajevima, aplikantica je samo osoba koja je namjeravala postati majka putem surogat majčinstva, a ne dijete i/ili biološki otac. Vidi pitanje zakonskog priznavanja roditeljstva za „namjeravane roditelje“ na osnovu ugovora o surogat majčinstvu u situaciji kada je surogat majčinstvo zabranjeno u dotičnoj zemlji. Domaće zakonodavstvo nije otvaralo bilo kakvo pitanje priznavanja roditeljstva u odnosu na dijete i za usvajanje je zahtijevalo saglasnost od onih koji imaju roditeljske odgovornosti u odnosu na dijete: paragrafi 108-134, a posebno paragraf 133. Vidi također polje slobodne procjene država po pitanju surogat majčinstva, paragraf 131.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. i člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
28. mart – 1. april 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1	Traina Berto and Alfonsetti v. Italy (odluka), br. 75505/12 8. mart 2022. (pismeni otpravak 31. mart 2022.) Odjel I	Naknada štete iz Fonda za vanredne situacije. Poslije poplava uništen je poslovni prostor prvog podnosioca predstavke. U regionu je proglašeno vanredno stanje i osnovan je fond za vanredne situacije. Podnosilac predstavke se žalio da mu je tek nakon osam godina odobren iznos za naknadu štete koju je pretrpilo njegovo poslovanje. - Pojam “imovine” prema Konvenciji u kontekstu fondova za vanredne situacije. - Pitanje prihvatljivosti zahtjeva podnosioca predstavke da dobiju finansijsku pomoć, budući da je relevantni nacionalni zakon jasno uslovio da „pravo“ na dobijanje finansijske pomoći zavisi od dostupnosti finansijskih sredstava, ne predviđajući ikakva pravila o iznosima koji se dodjeljuju i raspodjeli ograničenih finansijskih sredstava fonda za vanredne situacije. Vidi posebno paragrafe 45 i 46. Nedopustiva aplikacija.
Član 8	Maslák v. Slovakia (br. 2) , br. 38321/17 31. mart 2022. Odjel I	Uslovi pritvora. Pravo na privatni i porodični život. Podnosilac predstavke se žalio što mu je određen pritvor sa mjerama visokog nivoa sigurnosti, navodeći da je bio isključen iz procesa donošenja odluka u vezi sa navedenim. - Vidi posebno sudsku praksu o procesnoj zaštiti koja se pruža podnosiocima predstavke u slučajevima koja pokreću pitanja uslova pritvora: paragrafi 161 do 165, te 175. Situacija u kojoj poseban režim visoke sigurnosti nije „u skladu sa zakonom” zbog nepostojanja adekvatne pravne zaštite od zloupotreba. Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.
Član 8	Nuh Uzun and Others v. Turkey , br. 49341/18 i 13 drugih	Prepiska pritvorenika. Pravo na privatni život i prepisku. Dok su bili u pritvoru, podnosioci predstavke su se obratili nadležnim pravosudnim organima tražeći okončanje prakse skeniranja i pohranjivanja njihove privatne korespondencije, kako dolazne tako i odlazne, na server nacionalne pravosudne mreže. Pitanje je bilo

	<p>29. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>da li je takvo sistematsko učitavanje i čuvanje prepiske pritvorenika (osim prepiske sa njihovim advokatima) „u skladu sa zakonom“.</p> <p>- Pitanje zakonitosti mješanja u prava aplikanta (pogledajte pregled sudske prakse u paragrafima 83 do 86): Osporeno skeniranje i pohranjivanje prepiske zatvorenika na server proisteklo je iz uputstava Ministarstva pravde, direktno i posebno upućenih državnim tužiocima i zatvorskim vlastima, koji nisu bili dostupni javnosti uopšte ili podnosiocima predstavke posebno: vidjeti paragrafe 80 do 98, a posebno paragraf 97.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p>	<p>Laniauskas v. Lithuania, br. 48309/19</p> <p>29. mart 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor.</p> <p>Podnosilac predstavke, osuđeni zatvorenik, skoro je slijep, što su potvrdili medicinski stručnjaci nakon povrede oka uslijed eksplozije. Naveo je da ga, s obzirom na oštećenje vida, ne treba držati u pritvoru.</p> <p>- Procjena zdravstvenog stanja i stepena invaliditeta podnosioca predstavke, njege koja mu je pružena u pritvoru, njegovog stanja u pritvoru i odluka domaćeg suda, znajući da član 3. ne propisuje opštu obavezu oslobađanja pritvorenika iz zdravstvenih razloga (paragrafi 47 do 56).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 14 u vezi sa članom 8</p>	<p>Vool and Toomik v. Estonia, br. 7613/18 i 12222/18</p> <p>29. mart 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Diskriminacija. Pritvor. Bračne posjete bez nadzora.</p> <p>Predmet se odnosio na zakonsku zabranu dugotrajnih porodičnih posjeta licima koja se nalaze u pritvoru, uprkos tome što su takve posjete generalno bile dozvoljene za osuđene zatvorenike.</p> <p>Tokom pritvora, podnosioci predstavke su se žalili da im nisu dozvoljene posjete bez nadzora u trajanju od 24 do 72 sata sa njihovim vanbračnim partnerima. Jedan podnosilac predstavke je optužen da je bio član kriminalne organizacije, a drugi za trgovinu drogom. Smatralo se da dugotrajne posjete bez nadzora podrazumijevaju povećan rizik da će članovi porodice pomoći optuženom u podrivanju krivičnog postupka, za razliku od kratkoročnih posjeta i drugih sredstava komunikacije.</p> <p>- Bračne posjete u pritvoru: vidjeti široko polje slobodne procjene država, paragraf 85 (polovina država ugovornica dozvoljava bračne posjete zatvorenicima, uz niz različitih ograničenja).</p> <p>- Razlika u tretmanu pritvorenika i osuđenih lica u pogledu njihove mogućnosti da primaju bračne posjete (paragrafi 86-112). Ograničenja prava na kontakt, uključujući sastanke sa članovima porodice,</p>

		<p>tokom pritvora mogu, kao takva, poslužiti legitimnom cilju garantovanja neometane krivične istrage: paragraf 94. Međutim, mora postojati razuman odnos proporcionalnosti između potrebe da se garantuje neometana krivična istraga i zabrana dugoročnih posjeta bez nadzora. Važnost davanja relevantnih razloga za takva ograničenja raste kako raste vrijeme koje osoba provodi u pritvoru. Ispitivanje razloga koje je dao Vrhovni sud: paragrafi 101 do 112.</p> <p>Utvrđena povreda člana 14 u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p> <p>Član 34</p>	<p>N.B. and Others v. France, br. 49775/20</p> <p>31. mart 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Tražioc azila.</p> <p>Predmet se odnosio na 14-dnevno zadržavanje tražilaca azila, bračnog para i njihovog dijeteta koje je tada imalo osam godina, s ciljem njihovog prinudnog udaljenja. U skladu sa članom 34., žalili su se na činjenicu da ih nacionalne vlasti nisu pustile na slobodu nakon odluke Suda kojom se odobrava njihov zahtjev za privremene mjere prema pravilu 39 Poslovnika Suda donesene s ciljem njihovog puštanja iz pritvora.</p> <p>- Vidi, prema članu 3, prekomjerno trajanje pritvora maloljetnika u pratnji i primjenu utvrđene sudske prakse Suda u vezi sa zadržavanjem maloljetnih imigranata: posebno paragrafe 50 do 53.</p> <p>- Vidi, prema članu 34, propust države da izvrši odluku Suda te pusti dijete iz imigracionog pritvora u smislu da je pritvor podnosilaca predstavke okončan sedam dana nakon obavještenja o privremenoj mjeri: vidjeti paragrafe 59 do 65 o ometanju ostvarivanja prava na predstavku.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. u odnosu na jednog aplikanta, te povreda člana 34. u odnosu na sve aplikante.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Faulkner and McDonagh v. Ireland (odluka), br. 30391/18 i 30416/18</p> <p>8. mart 2022. (pisani otpravak 31. mart 2022.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na dom.</p> <p>Podnosioci predstavke su članovi nomadske zajednice koji su sa svojim porodicama ilegalno okupirali jednu lokaciju više od četiri godine, a njihova djeca su bila upisana u lokalne škole, kada im je naređeno da uklone svoje karavane. Smatralo se da je njihovo uklanjanje hitno, jer je zauzimanje lokacije (pored javnog puta) odložilo izgradnju nove obilaznice radi rješavanja problema gradskog saobraćaja. Podnosioci predstavke su se posebno žalili na ubrzanu prirodu postupka i na nedostatak pravnog zastupnika na raspravi kada su nalozi prvi put doneseni.</p> <p>- Naredbe su imale "legitimne ciljeve", prije svega zaštitu javne bezbjednosti, u smislu obezbjeđivanja lične sigurnosti svih prisutnih na gradilištu, te ekonomsko blagostanje zemlje kroz unapređenje saobraćajne mreže. U ovom slučaju, Sud je precizirao da ranjivi položaj Roma i nomada kao manjine</p>

		<p>takođe utiče na njihovo pravo na proceduralne garancije i pravičan proces donošenja odluka (vidi paragrafe 97 i 102 u vezi sa nedostatkom njihovog pravnog zastupanja i paragrafe 103 do 107) i polje slobodne procjene država u tom pogledu: paragrafi 108 do 114.</p> <p>- Vidi takođe rekapitulaciju relevantne sudske prakse (paragrafi 94 do 98) i relevantne međunarodne izvore o uslovima stanovanja Roma i nomada u Evropi (paragrafi 59 do 61).</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse
4. – 8. april 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 10</p> <p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>NIT S.R.L. v. the Republic of Moldova, br. 28470/12</p> <p>5. april 2022.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Opoziv licence za nacionalno emitovanje audiovizuelnog sadržaja.</p> <p>Kompanija podnosilac predstavke je imala privatni televizijski kanal sa licencom za nacionalno emitovanje od 2004. godine. Od 2009. godine, bila je glavni glas jedine opozicione stranke. U periodu od 2009. do 2011. godine, televizijska stanica je više puta sankcionisana zbog kršenja zakona koji se odnose na zaštitu pluralizma, odnosno obaveze neutralnosti i nepristrasnosti.</p> <p>Konkretno, nacionalno regulatorno tijelo u području audiovizualnih medija optužilo je kanal za nedostatak pluralizma, politički pristrasne vijesti, favoriziranje opozicione političke stranke i emitovanje iskrivljenih vijesti. Godine 2012., nakon što televizijska stanica ponovo nije ispoštovala odredbe o pluralizmu iz Audiovizuelnog zakonika iz 2006. godine – koji je dobio pozitivnu ocjenu stručnjaka Vijeća Evrope – uprkos brojnim blažim sankcijama koje su joj prethodno izrečene, njena dozvola za rad je povučena.</p> <p>Ovaj slučaj se dakle ticao ograničenja slobode izražavanja kompanije podnosioca predstavke s ciljem obezbjeđenja političkog pluralizma u medijima na domaćem nivou (za razliku od prethodnih slučajeva koji se tiču neopravdanog mješanja države u prava podnosioca predstavke na slobodu izražavanja, u kojima se Sud prilikom utvrđivanja povrede pozivao, između ostalog, na princip medijskog pluralizma.</p> <p>- Član 10: Razvoj sudske prakse u vezi medijskog pluralizma (vidi principe sudske prakse utvrđene u paragrafima 187-196), posebno o relevantnom nacionalnom pravnom okviru o unutrašnjem pluralizmu, odnosno o obavezi emitera da predstave različite političke stavove na uravnotežen način, bez favoriziranja određene stranke ili pokreta. Novo pitanje. Pojašnjenje faktora za ocjenu nacionalnog regulatornog okvira o pluralizmu u oblasti licenciranja audiovizuelnih medija, kao i polje slobodne procjene ostavljeno državama za određivanje načina za osiguranje političkog pluralizma u ovoj oblasti (paragrafi 152- 230) .</p> <p>- Član 1 Protokola br. 1: Nije utvrđeno u skladu sa opštim standardom „van razumne sumnje“ da je oduzimanje licence uticalo na vlasničke interese kompanije podnosioca predstavke do stepena koji bi predstavljao preveliki individualni teret. Vidi paragrafe 234-255, uključujući primjenljivost ovog člana.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10., niti povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>

<p>Član 3. Protokola br 1</p>	<p>Advisory Opinion P16-2020-002</p> <p>8. april 2022.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Opšta zabrana kandidiranja na izborima.</p> <p>Ovo savjetodavno mišljenje odnosilo se na opštu zabranu kandidiranja na izborima osobama koje su u postupku opoziva smjenjene sa izborne funkcije. Radi se o trećem savjetodavnom mišljenju u okviru Protokola br. 16 i tiče se člana 3. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p> <p>Zatražen je u kontekstu žalbe na odluku Centralne izborne komisije iz 2020. godine kojom je odbijen zahtjev za registraciju kandidata za predstojeće parlamentarne izbore, jer je u odgovarajućem postupku 2014. godine smjenjena sa pozicije člana parlamenta.</p> <p>- Pojašnjenje zahtjeva i kriterija relevantnih za procjenu da li je u konkretnim okolnostima određenog slučaja, zabrana smjenjenom parlamentarnom poslaniku da se kandiduje na parlamentarnim izborima postala disproportionalna u smislu člana 3. Protokola br. 1 (vidi predmet Paksas v. Lithuania [Veliko vijeće], 2011. godine).</p> <p>- Razvoj niza materijalnih i proceduralnih zahtjeva za određivanje odgovarajuće i proporcionalne dužine ovakvog tipa zabrane.</p>
<p>Član 2 Član 14</p>	<p>Landi v. Italy, br. 10929/19</p> <p>7. april 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nasilje u porodici.</p> <p>Podnositeljica predstavke je navela da država nije poduzela potrebne radnje da zaštiti nju i njeno dvoje djece od nasilja u porodici koje je prouzročio njen partner, a koje je u konačnici dovelo do ubistva njenog jednogodišnjeg sina i njenog pokušaja ubistva. Podnositeljici predstavke je dosuđena naknada štete u krivičnom postupku koji se vodio protiv njenog bivšeg partnera, kao oštećenoj krivičnim djelom.</p> <p>- Član 2: Vidi obaveze nacionalnih vlasti da izvrše neposrednu i proaktivnu procjenu rizika od ponavljanja nasilnih radnji i da usvoje operativne i preventivne mjere za ublažavanje rizika i zaštitu onih koji su u pitanju: vidi paragrafe 78 - 94 i posebno dužna pažnja koja je potrebna u slučajevima nasilja u porodici.</p> <p>- Član 14 u vezi sa članom 2: Situacija odsustva sistemskog nedostatka i diskriminatornog odnosa prema podnosiocu predstavke: vidjeti paragrafe 101 do 108 uključujući teret dokazivanja u ovom kontekstu.</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. Konvencije.</p>
<p>Član 6 Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Derbuc and Svečak v. Croatia (odluka),</p>	<p>Troškovi sudskog postupka.</p> <p>Podnosioci predstavke pokrenuli su parnični postupak protiv privatnih osiguravajućih kuća tražeći naknadu štete nastale u kontekstu saobraćajnih nesreća. Domaći sudovi su na kraju u potpunosti odbili</p>

	<p>br. 53977/14 i 41902/15</p> <p>15. mart 2022. (pismeni otpravak 7. april 2022.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>njihove tužbe, nalazeći da u njihovim predmetima nisu ispunjeni uslovi za dosuđivanje tražene nematerijalne štete.</p> <p>Predmet se odnosio na obavezu aplikanata da plate troškove zastupanja. Prigovori podnosioca predstavke ticali su se visine troškova postupka koji su se sastojali od naknada koje se naplaćuju za advokatsko zastupanje. Pozivali su se na pravo pristupa sudu (građanski aspekt člana 6) i prava na imovinu (član 1 Protokola br. 1).</p> <p>Vidite situaciju u kojoj iznos taksu naložen za plaćanje nije bio nesrazmjerno ograničenje prava podnosioca predstavke na pristup sudu: vidjeti paragrafe 35 do 37 (i uporediti sa navedenim presedanima), niti je zadirao u prava podnosioca predstavke prema članu 1 Protokola br. 1 (paragraf 39).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
	<p>Povilonis v. Lithuania (odluka), br. 81624/17</p> <p>7. april 2022. (pismeni otpravak 7. april 2022.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zloupotreba prava na podnošenje predstavke.</p> <p>Predmet se odnosio na protivpravnu izgradnju kuće u zaštićenom području. Podnosilac predstavke se žalio da je bio primoran da sruši kuću o svom trošku, uprkos tome što je imao građevinsku dozvolu, navodeći da mu je time povrijeđeno pravo iz člana 1. Protokola br. 1.</p> <p>Međutim, u krivičnom postupku koji je pokrenut protiv njega u vezi navodnih pokušaja da utiče na sudove i donošenje odluke o rušenju kuće, podnosilac predstavke je svjedočio da nikada nije želio da stekne vlasništvo ili posjed nad predmetnom kućom. Podnosilac predstavke je propustio da pruži Sudu bilo kakvo uvjerljivo objašnjenje za različite izjave koje je davao u domaćem postupku.</p> <p>Zloupotreba prava na predstavku prema članu 35. stav 3 tačka a) zbog svjedočenja podnosioca predstavke domaćim organima u krivičnom postupku, na koje se poziva tužena Vlada.</p> <p>Zaista, podnosilac predstavke je u krivičnom postupku iznio činjenice koje je očigledno teško pomiriti sa verzijom događaja iznesenom u njegovoj predstavi i zapažanjima dostavljenim Sudu, što „nesporno dovodi u ozbiljnu sumnju tačnost, vjerodostojnost i pouzdanost njegovih podnesaka i zahtjeva pred ovim sudom". Vidi paragrafe 90 do 101.</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>

<p>Član 13</p> <p>Član 4 Protokola br. 4</p>	<p>A.A. and Others v. North Macedonia, br. 55798/16 i 4 druga</p> <p>5. april 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Protjerivanje stranaca.</p> <p>Podnosioci predstavke su afganistanski, irački i sirijski državljani. Napustili su svoju zemlju porijekla i stigli u Grčku. Podnosioci predstavke su u martu 2016. godine prešli granicu i ušli na teritoriju Makedonije, pridruživši se velikim grupama izbjeglica i prelazeći preko rijeke u onome što je postalo poznato kao „Marš nade“. Ubrzo nakon toga presreli su ih vojnici, koji su im navodno prijetili ili su koristili nasilje i naredili im da se vrate u Grčku. Ponovo su pješice prešli granicu u Grčku. Žalili su se na njihovo vraćanje, te da nisu imali djelotvoran pravni lijek sa suspenzivnim dejstvom kojim bi osporili svoju deportaciju po kratkom postupku.</p> <p>- Član 4 Protokola br. 4 (kolektivno protjerivanje): Vidi primjenu načela iz predmeta N.D. and N.T. v. Spain [Veliko vijeće] u situaciji kada je velika grupa migranata prešla kopnenu granicu na neovlašten način bez upotrebe sile tokom imigrantskog talasa. Vidi paragraf 114, uporedite okolnosti iz predmeta N.D. i N.T. Nedostatak pojedinačnih odluka o protjerivanju zbog toga što nisu provedene propisane službene procedure prilikom ulaska u zemlju (paragrafi 112-123).</p> <p>- Član 13 uzet u vezi sa članom 4 Protokola br. 4: Vidi nezakonito ponašanje samih aplikanata. Namjernim pokušajem da uđu na teritoriju kao dio velike grupe i na nedozvoljenoj lokaciji, podnosioci predstavke su se doveli u nezakonitu situaciju, odlučivši da ne koriste zakonske procedure koje su postojale (paragrafi 128-132).</p> <p>- Vidi također pod članom 1 (o pitanju nadležnosti), činjenicu da je tužena Vlada osporila argument da su imali isključivu mjesnu “nadležnost” u pogledu događaja, pozivajući se na poteškoće u upravljanju masovnom ilegalnom migracijom (paragrafi 57-64).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 4. Protokola br. 4, nit povreda člana 13. u vezi sa članom 4. Protokola br. 4 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 9</p> <p>Član 14</p> <p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Anderlecht Christian Assembly of Jehovah's Witnesses and Others v. Belgium, br. 20165/20</p>	<p>Vjerske zajednice i pravo na poreske olakšice.</p> <p>Slučaj se odnosio na nekoliko skupština Jehovinih svjedoka. Oni su tvrdili da su bili žrtve diskriminacije zbog činjenice da je novim zakonodavstvom u regionu Brisela oslobođanje od plaćanja poreza na imovinu bilo omogućeno samo „priznatoj religiji“, dakle kategoriji kojoj oni nisu pripadali. Slučaj je ispitan na osnovu člana 14. u vezi sa članom 9. i članom 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p> <p>- Vjerske zajednice i pravo na poreske olakšice. Da li je uticaj osporenog zakona na rad podnosilaca predstavke kao vjerskih zajednica bio dovoljan da potpadne u djelokrug člana 9 i člana 1 Protokola br.</p>

	<p>5. april 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>1: vidjeti paragrafe 36-40 (i takođe predmet Cumhuriyetçi Eğitim ve Kültür Merkezi Vakfi v. Turkey, paragraf 48).</p> <p>- Specifična situacija u kojoj je oslobođenje od poreza bilo uslovljeno prethodnim priznavanjem statusa „priznate religije“ koje je bilo vođeno pravilima koja nisu pružala dovoljne garancije protiv diskriminacije (naročito, priznavanje je bilo moguće samo na inicijativu ministra pravde i zavisilo je o čisto diskrecionoj odluci zakonodavnog tijela): vidjeti naročito paragrafe 46-55, uključujući upućivanje na federalni zakon i Konvenciju, paragraf 47.</p> <p>Utvrđena povreda člana 14 u vezi sa članom 9. i članom 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Teslenko and Others v. Russia, br. 9588/12 i 3 druga</p> <p>5. april 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pozivanje glasačima da se suzdrže od glasanja na izborima.</p> <p>Predmet se u suštini odnosio na procesuiranje podnosilaca predstavke za administrativne prekršaje zbog pozivanja ljudi na bojkot izbora u državi u kojoj nije postojala zakonska obaveza glasanja na izborima.</p> <p>Primjenjivost člana 10 na ovakve pozive: vidjeti paragraf 133.</p> <p>Vidi i paragrafe 132 do 140 o distribuciji određenih sadržaja, tokom izbornog perioda, u cilju ohrabririvanja birača da se uzdrže od glasanja na predstojećim nacionalnim izborima i polje slobodne procjene koje je ostavljeno državama u ovakvim situacijama.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10.</p>
<p>Član 8</p>	<p>A. L. v. France, br. 13344/20</p> <p>7. april 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Priznavanje očinstva.</p> <p>Pravo na privatni život. Predmet se odnosio na odbijanje domaćih sudova da pravno priznaju očinstvo podnosioca predstavke u odnosu na njegovog biološkog sina, kojeg je rodila surogat majka na osnovu ugovora o gestacijskom surogat majčinstvu u Francuskoj, a nakon što je surogat majka povjerila dijete trećem paru.</p> <p>Ovo je situacija u kojoj su domaći sudovi propisno dali prioritet najboljim interesima djeteta kada su balansirali različite interese u pitanju (vidi paragrafe 50-66). Međutim, postupak je trajao ukupno oko šest godina i mjesec dana, što je bilo nespojivo sa potrebnom obavezom izuzetne revnosti.</p> <p>Dijete je imalo oko četiri mjeseca kada je slučaj otišao na sud, a šest i po godina kada je domaći postupak završen. U slučajevima koji uključuju odnos između osobe i njenog ili njenog djeteta, protok znatnog</p>

		<p>vremena može dovesti do toga da se pravno pitanje odluči na osnovu svršene činjenice (vidi paragrafe 67-71). U pogledu protoka vremena, usporedite i razlikujte od predmeta Ahrens v. Germany.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse
11. – 15. april 2022. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10	<p>Lings v. Denmark, no. 15136/20</p> <p>12. april 2022.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Podsticanje na samoubistvo.</p> <p>Potpomognuto samoubistvo je u danskom zakonodavstvu propisano kao krivično djelo, dok podsticanje samoubistva i opisivanje metoda izvršenja samoubistva (uključujući davanje uputa za samoubistvo putem internet stranica) nije, pod uslovom da nisu usmjereni na određene osobe.</p> <p>Podnosilac predstavke, ljekar u penziji i član udruženja koje se zalaže za eutanaziju, osuđen je primjenom danskog krivičnog zakona po dvije tačke optužnice za potpomognuto samoubistvo i jednu tačku za pokušaj potpomognutog samoubistva. Osuđen je na 60 dana zatvora, uslovno. Ističući da je samo dao opšti savjet o samoubistvu, podnosilac predstavke se žalio da je njegova osuda u suprotnosti sa članom 10. Konvencije.</p> <p>Optužnice koje osporava podnosilac predstavke su se odnosile na konkretnu pomoć ili savjet podnosioca predstavke pružen trima konkretnim osobama o tome kako da izvrše samoubistvo. Prema zakonu, podnosilac predstavke bi mogao legalno objaviti na internetu svoj vodič „Lijekovi pogodni za samoubistvo” i mogao bi poticati na samoubistvo, ako ovo podsticanje nije usmjereno na određene osobe.</p> <p>Sud je zaključio da države uživaju široko polje slobodne procjene po ovom pitanju U prilog navedenom ide i činjenica da se tema potpomognutog samoubistva ticala pitanja morala, a istraživanje uporednog prava je dovelo do zaključka Suda da su države članice Vijeća Evrope bile daleko od postizanja konsenzusa o ovom pitanju. Vidi komparativne podatke u paragrafima 26 do 32 i 60.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
25. – 29. april 2022. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3</p>	<p>Khasanov and Rakhmanov v. Russia, br. 28492/15</p> <p>29. april 2022.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Izručenje. Potencijalni rizik od zlostavljanja.</p> <p>Predmet se odnosio na navode podnosioca predstavke da postoji rizik od zlostavljanja ako budu izručeni Kirgistanu, jer su pripadali ranjivoj etničkoj grupi, uzbekistanskoj manjini, koju su vlasti proganjale od međuetničkih sukoba 2010. godine. Ovi navodi su odbačeni u domaćem postupku koji je vođen u vezi njihovog izručenja i statusa izbjeglice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidi paragrafe 93 do 116 za rekapitulaciju principa sudske prakse Suda o izručenju. - Pojašnjenje pitanja koja se odnose na procjenu rizika prema članu 3. u kontekstu izručenja, a posebno: nivo provjere koji je potreban u slučajevima ekstradicije; obim procjene/specifične metodologije koja se primjenjuje u slučajevima pripadnika ranjive grupe; i prirodu i trenutak za takve procjene. - Oslanjanje na nedavne međunarodne, EU izvore i izvještaje nevladinih organizacija. <p>Vidi paragrafe 118 do 138, uključujući prethodne nalaze Suda (posljednji 2016. godine) i sadašnju situaciju u Kirgistanu u svjetlu trenutno dostupnih informacija i materijala (paragraf 118) i teret dokazivanja (paragrafi 136-137).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 3. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p> <p>Član 7</p>	<p>Savjetodavno mišljenje P16-2021-001</p> <p>26. april 2022.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Izvršenje presuda ESLJP. Zastara krivičnog gonjenja.</p> <p>Ovo savjetodavno mišljenje se odnosilo na primjenjivost roka zastare krivičnog gonjenja za krivično djelo koje u suštini predstavlja čin mučenja.</p> <p>To je četvrto savjetodavno mišljenje prema Protokolu br. 16. Doneseno je na zahtjev Kasacionog suda Armenije. Podnesen je u kontekstu krivičnog postupka protiv dvojice policajaca po optužbi da su 2004. godine bili umješani u zlostavljanje podnosioca predstavke u ESLJP predmetu Virabyan v. Armenia (presuda donesena 2012. godine). U kontekstu nadzora Komiteta ministara nad izvršenjem presude Suda po članu 46. stav 2 predmet još nije zatvoren.</p>

		<p>U sklopu izvršenja navedene presude ESLJP na nacionalnom nivou je pokrenut krivični postupak i podignute su optužnice protiv umješanih pripadnika policije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekapitulacija standarda Evropske konvencije o ljudskim pravima prema članu 3 u pogledu zastare (paragrafi 58-66) i prema članu 7 o zahtjevima pravne sigurnosti i predvidljivosti (paragraf 67 i dalje). - Ispitivanje mogućeg sukoba između pozitivnih obaveza država prema članu 3 i garancija predviđenih članom 7, posebno u postupku izvršenja presuda ESLJP (paragrafi 65 i 66). - Pojašnjenje da li je krivično gonjenje za krivično djelo koje je prema nacionalnom zakonskom okviru zastarjelo u skladu sa garancijama sadržanim u članu 7 (paragrafi 75 i dalje). - Vidi i podatke uporednog prava u paragrafu 64. <p>Zaključak (jednoglasno): Kada je za krivično djelo zastarjelo u skladu sa domaćim zakonom, a primjenivi rok zastarjelosti je već istekao, član 7. Konvencije isključuje ponovno krivično gonjenje za takvo djelo.</p> <p>Na nacionalnom sudu je prije svega bilo da utvrdi, u kontekstu svojih domaćih ustavnih i krivičnih pravila, da li pravila međunarodnog prava imaju pravnu snagu u nacionalnom pravnom sistemu, odnosno da li u ovom slučaju član 5. stav 3. Ustava može obezbijediti dovoljno jasan i predvidljiv pravni osnov u smislu člana 7. da se zaključi da predmetno krivično djelo nije zastarjelo.</p>
<p>Član 6</p> <p>Član 13</p>	<p>Verrascina and Others v. Italy, br. 15566/13 i 5 drugih</p> <p>28. april 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Suđenje u razumnom roku.</p> <p>Predstavke se tiču dužine postupka pred italijanskim sudovima i reformu takozvanog „Pintovog zakona“ iz 2012. godine, prema kojem se zahtjevi za pravičnu naknadu štete uzrokovane prekomjernom dužinom postupka mogu podnijeti kada je konačna odluka u predmetnom postupku postala <i>res judicata</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozivajući se na član 6. i član 13., podnosioci predstavke su se žalili na dužinu domaćeg postupka i neefikasnost pravnog lijeka za naknadu štete koji je rezultat navedene reforme. - Član 13: Ako se smatra da je dužina domaćeg postupka prekomjerna, podnosilac predstavke mora imati pravo da traži odštetu pred nacionalnim sudovima, bilo kada tokom ovog postupka: vidjeti paragraf 26. Vidi takođe paragrafe 23 do 30, uključujući referencu na odluku italijanskog Ustavnog suda (paragraf 29). Shodno tome, odbačen je prigovor neiscrpljivanja pravnih lijekova koji je iznijela tužena Vlada (član 35. stav 1.).

		Utvrđena povreda člana 6. stav 1, te povreda člana 13. Konvencije.
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Bursać and Others v. Croatia, br. 78836/16</p> <p>28. april 2022.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Domovinski rat. Troškovi države u parničnom postupku zbog naknade štete.</p> <p>Podnosioci predstavke pokrenuli su građanski postupak za naknadu štete u vezi sa ubistvom svog oca, starijeg civila, 1995. godine, za kojeg se sumnja da je bio žrtva ratnog zločina.</p> <p>Istraga o ubistvu oca podnosilaca predstavke nikada nije dovela do identifikacije ili kažnjavanja počinitelaca, a podnosioci predstavke nisu bili u mogućnosti da dobiju odštetu u parničnom postupku, jer nije bilo krivične osude. U ovom postupku, podnosioci predstavke su bili oslobođeni plaćanja sudskih taksi zbog njihovog lošeg imovinskog stanja, ali im je naloženo da plate troškove države. Oni su se žalili da im je naloženo da plate preveliki iznos troškova (države) i da navedeno predstavlja kršenje njihovog prava na mirno uživanje imovine.</p> <p>- Pravilo „gubitnik plaća“ sadržano u Zakonu o parničnom postupku ne može se samo po sebi smatrati suprotnim članu 1. Protokola br. 1 (paragraf 81); vidjeti relevantne kriterije sudske prakse koje treba primijeniti (paragraf 82) i njihovu primjenu u konkretnom kontekstu koji se odnosi na zvaničnu istragu o mogućem ratnom zločinu koja nije dovela do bilo kakvih rezultata (paragrafi 95, 100 i 101).</p> <p>- Nekoliko referenci na međunarodne instrumente (posebno u paragrafu 98) u smislu da „narediti žrtvama teških povreda osnovnih ljudskih prava da snose troškove povezanih građanskih postupaka za naknadu štete u kojima nisu bili uspješni (...) kosi se sa obavezom država da minimiziraju rizik od ponovnog traumatiziranja žrtava teških povreda osnovnih ljudskih prava“.</p> <p>- Vidi takođe, u ovom kontekstu, međudejstvo između članova 2 i 3 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 (paragrafi 94 i 95).</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 2</p> <p>Član 3</p>	<p>M.A.M. v. Switzerland, br. 29836/20</p> <p>26. april 2022.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Deportacija u zemlju porijekla.</p> <p>Podnosilac predstavke, državljanin Pakistana, prešao je sa islama na kršćanstvo dok je bio u Švicarskoj, gdje je stigao 2015. godine. On je tamo zatražio azil na osnovu svog vjerskog preobraćenja, ali je njegov zahtjev odbijen. Žalio se na moguće protjerivanje u Pakistan zbog načina na koji se u Pakistanu tretiraju kršćani, uključujući i obraćenike. Prema članu 9, on je tvrdio da bi njegova sloboda vjeroispovijesti bila ozbiljno ugrožena u njegovoj zemlji porijekla.</p>

		<p>- Vidjeti paragrafe 64 do 80 za informacije šta se prema sudskoj praksi zahtjeva od nacionalnih vlasti prilikom procjene kojem bi riziku podnosilac predstavke bio izložen u situaciji kada se po dolasku u tuženu državu preobratio na hrišćanstvo (paragrafi 67-68), i procjene situacije u kojoj se nalazi podnosilac predstavke u svjetlu relevantnih eksternih izvora (paragrafi 72-78).</p> <p>Slučaj u kojem je Sud zaključio da je podnosilac predstavke pokazao da su nacionalni sudovi trebali detaljnije cijeliti njegov zahtjev za azil na osnovu njegovog preobraćenja (paragrafi 79-80).</p> <p>- Imajući u vidu zaključke Suda prema članovima 2 i 3, pritužba po članu 9 nije pokrenula druga posebna pitanja (paragraf 84).</p> <p>Utvrđeno da bi u slučaju deportacije podnosioca predstavke u Pakistan došlo do povrede članova 2. i 3. Konvencije.</p>
<p>Član 1</p>	<p>Toledo Polo v. Spain (odluka), br. 39691/18</p> <p>22. mart 2022. (pismeni otpravak 28. april 2022.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nadležnost države. Obaveza provođenja istrage.</p> <p>Sin podnositeljice predstavke bio je pripadnik španjolskih oružanih snaga. U relevantno vrijeme bio je raspoređen u Liban, u kontekstu mirovne misije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda. Ubijen je dok je bio na dužnosti u osmatračnici u Libanu tokom razmjene vatre između Izraela i Hezbolaha, nakon što je izraelska artiljerija pogodila toranj. Odvojene istrage su sproveli UN, izraelska vojska i španski sudovi (paragraf 190). Nacionalni sudovi su zaključili da ne postoji ekstrateritorijalna krivična nadležnost Španije. Podnositeljica predstavke se žalila na istragu o smrti njenog sina.</p> <p>- Rekapitulacija sudske prakse koja se odnosi na postojanje “jurisdikcione veze” za potrebe člana 1 u slučajevima kada je smrt nastupila izvan teritorije države za koju je rečeno da je nastala procesna obaveza prema članu 2: paragrafi 178-182.</p> <p>- Smrt koju su uzrokovale oružane snage treće države koja nije država ugovornica Konvencije u kontekstu mirovne misije. Nova situacija koju treba razlikovati od prethodnih slučajeva: vidjeti paragrafe 183-185, 193, 194.</p> <p>- Samo državljanstvo preminulog ne predstavlja „posebnu osobinu“ koja pokreće postojanje „jurisdikcione veze “ i procesnu obavezu države da provedu istragu prema članu 2 (paragraf 191).</p> <p>Usporedite i razlikujte od predmeta Güzelyurtlu and Others v. Cyprus and Turkey [Veliko vijeće], Hanan v. Germany [Veliko vijeće] i Georgia v. Russia (II).</p>

		Nedopuštena aplikacija.
<p>Član 10</p>	<p>Mediengruppe Österreich GmbH v. Austria, br. 37713/18</p> <p>26. april 2022.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda štampe. Pravo osuđene osobe na reintegraciju u društvo.</p> <p>Predmet se odnosio na sudsku naredbu dnevnom listu da ne objavljuje određene informacije o pojedincu koji je indirektno povezan sa kampanjom političkog kandidata uoči predsjedničkih izbora.</p> <p>List je objavio fotografiju brata rukovodioca ureda kandidata na "desničarskoj sceni" i otkrio da je on "osuđeni neonacista". Prošlo je više od dvadeset godina između te osude 1995. godine i objavljivanja predmetnog članka, odnosno nekih sedamnaest godina od njegovog puštanja na slobodu 1999. godine. Štaviše, osuđujuća presuda je već bila izbrisana iz njegove kaznene evidencije u vrijeme dotične objave.</p> <p>Vrhovni sud je ukazao na vremensku nepovezanost događaja i zabranio je podnosiocu predstavke da objavi slike bez pristanka lica koji se nalazi na slici, ako se u istom članku navodi da se radi o osuđenom neonacisti.</p> <p>- Vidi rekapitulaciju sudske prakse o balansiranju konkurentskih prava prema članovima 8 i 10, posebno kada je objavljivanje fotografija u pitanju: paragrafi 47 do 53. Vidi naglasak stavljen na kontekst predmeta, na ograničeni obim izrečene sankcije koja se pobija i na protek vremena između osude, puštanja na slobodu i objavljivanja predmetnog članka.</p> <p>U kontekstu člana 10, slobode štampe i njenih granica, sagledati važnost reintegracije u društvo osoba koje su nakon izdržane kazne puštene iz zatvora, te njihov legitiman i vrlo značajan interes nakon određenog vremenskog perioda da se više ne suočavaju sa svojom osudom (paragrafi 66 do 73).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Dubois v. France, br. 52833/19</p> <p>28. april 2022.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Dobrovoljno saslušanje u policiji. Krivični aspekt prava na pravično suđenje.</p> <p>U okviru istrage, podnosioca predstavke ispitaio je policijski službenik, u policijskoj stanici, tokom dobrovoljnog razgovora. On je bio obaviješten o optužbama protiv njega i o svom pravu da prekine razgovor u bilo koje vrijeme, ali nije izričito obaviješten o svom pravu na šutnju i nije imao pravnu pomoć. U toku dobrovoljnog intervjua, podnosilac predstavke je opisao radnje koje je izvršio, a koje su predstavljale navodno krivično djelo. Nekoliko mjeseci kasnije, Krivični sud je proglasio zapisnik o dobrovoljnom policijskom razgovoru ništavnim i proglasio je podnosioca predstavke krivim.</p>

		<p>Međutim, Apelacioni sud je poništio nalaze Krivičnog suda u vezi sa zapisnikom o saslušanju, uz napomenu da su ispoštovana sva prava povezana sa dobrovoljnim policijskim razgovorima i da tadašnji zakon nije zahtjevao pravo na pravnu pomoć.</p> <p>- Situacija u vezi sa dobrovoljnim policijskim razgovorom u kojem, za razliku od zakona o policijskom pritvoru, podnosilac predstavke nije imao koristi od prava na šutnju, prava na pravnu pomoć - i prava na pomoć tumača (vidi predmet Wang v. France). Da li su osporena ograničenja prava podnosioca predstavke nadoknađena na način da se za postupak u cjelini može reći da je bio pravičan (paragrafi 65 do 91). Vidi takođe primjenjivost člana 6. stav 1. na dobrovoljne policijske razgovore (paragrafi 45 i 46).</p> <p>- Uporedite sa predmetom Wang v. France, gdje podnosilac predstavke nije dovoljno vladao francuskim jezikom da bi bio u prilici da ne koristi prevodioca/tumača i smatralo se da je u ranjivom položaju (paragrafi 68-72 i 81).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. i 3. tačka c) Konvencije.</p>
--	--	---